

VAS VÁRMEGYEI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
SÁRVÁRI TINÓDI GIMNÁZIUM

Pedagógiai program

Hatályba lépés ideje: 2021. október 1.

Módosítva: 2025. szeptember 1.

Tartalom

Nevelési program.....	5
Küldetésnyilatkozat.....	6
Jövőkép.....	6
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei.....	7
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka értékei.....	7
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka célja.....	8
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai.....	8
Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai.....	9
Iskolai projektek.....	10
A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	10
Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	11
Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv.....	12
A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	13
A diákközösségek fejlesztése.....	14
A pedagógus közösség fejlesztése.....	15
A pedagógusok helyi intézményi feladatai.....	16
Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai.....	18
A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.....	19
A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	19
A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek oktatása.....	22
A különleges bánásmódot igénylő gyerekek oktatása.....	22
A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program.....	24
A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése és oktatása.....	25
Fejlesztési irányok a sajátos nevelési igény típusai szerint.....	26
A sajátos nevelési igénnyel összefüggő pedagógiai tevékenység.....	27
A tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarokkal összefüggő pedagógiai tevékenység.....	29
A tehetséggondozás pedagógiai tevékenysége.....	30
A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje.....	32
A diákönkormányzati munkát segítő pedagógiai feladatok.....	32
A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.....	32
A tanulmányok alatti vizsgák szabályai.....	33
Vizsgafajták.....	33
Vizsgaidőszakok.....	34
A tanulmányok alatti vizsgák rendje.....	35
A felvétel és az átvétel helyi szabályai.....	35
Belépés az iskolába.....	35
Továbbhaladás az iskolában.....	36
A tanulói jogviszony megszűnése.....	36
Helyi tanterv.....	37
Az iskola képzési rendje.....	39

Gimnáziumi képzés 9–12. évfolyamának tantárgyi rendszere és óraszámai	39
<i>Általános tantervű gimnáziumi képzés (emelt óraszámú matematika, angol nyelv) 9–12. évfolyamának tantárgyi rendszere és óraszámai.....</i>	<i>39</i>
<i>Emelt szintű matematika tagozatos gimnáziumi képzés 9–12. évfolyamának tantárgyi rendszere és óraszámai ...</i>	<i>40</i>
<i>Emelt szintű angol és német nyelvi gimnáziumi képzés 9–12. évfolyamának tantárgyi rendszere és óraszámai</i>	<i>41</i>
A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	42
Aktív tanulás, a tanulói kompetenciafejlesztés, az egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítása	42
Differenciált tanulásszervezési eljárások, a tanulói együttműködésen alapuló tanulás	43
A digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazása	44
Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladataink	45
Az erkölcsi nevelés	45
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	45
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	45
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	46
A családi életre nevelés	46
A testi és lelki egészségre nevelés	46
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	46
Fenntarthatóság, környezettudatosság	47
Pályaorientáció	47
Gazdasági és pénzügyi nevelés	47
Médiatudatosságra nevelés	47
A tanulás tanítása	48
Sajátos pedagógiai módszerek az iskolában.....	48
1. Témnapok.....	48
2. Témahetek	48
3. Projektoktatás	49
Pedagógiai hozzáadott érték	49
Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	49
Választható tantárgyak, foglalkozások.....	50
Fakultációválasztás	50
Tanórán kívüli foglalkozások.....	50
Felkészítés az érettségi vizsgára.....	52
Középszintű érettségi vizsgára történő felkészítés	52
Emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés	52
A középszintű érettségi vizsga témakörei.....	52
A tanulók értékelése	53
Értékelési alapelvek	53
Az értékelés célja.....	53
Az értékelés fajtái.....	54
Az értékelés formái.....	54
A tanulmányi munka értékelése.....	54
Az iskolai beszámoltatás formái.....	55

Témazáró dolgozat.....	56
Szóbeli felelet.....	56
Röpdolgozat	57
Projekttanítás.....	57
Kísérlet.....	58
Egyéb formák.....	59
Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	59
Írásbeli (és más, nem szóbeli típusú) feladatok.....	60
Szóbeli házi feladatok.....	61
Értékelés.....	61
Külső értékelés	61
A magatartás és a szorgalom értékelése	61
Tanulók jutalmazásának elvei és formái.....	64
Az egyes tanulók jutalmazásának lehetőségei.....	65
A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek	65
A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei.....	66
A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	67
Az egészségnevelés	68
A diabéteszes tanulókkal kapcsolatos iskolai teendők szabályozása.....	69
A környezeti nevelés	70
A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	71
A tantárgyak tanterve.....	72
Véleményezési, egyetértési, jóváhagyási záradék	73
Véleményezési, egyetértési, jóváhagyási záradék	74

Nevelési program

*„Önmagában véve senki sem szép vagy rút,
jó vagy rossz, jelentős vagy tompa szellem,
hiszen az ember értéke mindig attól függ,
hisznek vagy kételkednek benne.”*

(Robert Musil)

Az intézmény neve: Vas Megyei Szakképzési Centrum Sárvári Tinódi Gimnázium

OM azonosító: 203062/026

Székhelye: 9600 Sárvár, Móricz Zsigmond utca. 2.

Az intézmény felügyeleti és működtető szerve: Innovációs és Technológiai Minisztérium

Az intézmény illetékességi és működési köre: Sárvár és környéke

Küldetésnyilatkozat

Iskolánk elkötelezett a tanulók nevelésében és oktatásában. Korszerű körülmények között készítjük fel őket az érettségi vizsgára és továbbtanulásra rugalmasan alkalmazkodva az intézményünket érő kihívásokhoz.

Célunk a megfelelő tudás átadása és az, hogy a társadalom elvárásaihoz alkalmazkodni tudó fiatalokat neveljünk. A partnerekkel való folyamatos kapcsolattartásra és állandó információcsere-re törekszünk. További célunk megteremteni az élethosszig tartó tanulás igényét és alapjait.

Fontosnak tartjuk a tanulók írásbeli és szóbeli kommunikációs képességének fejlesztését, a tehetség felismerését és gondozását, valamint a felzárkóztatást. Feladatunk a tanítványok felsőfokú tanulmányokra történő felkészítése, valamint jó hangulatú iskolai légkör megteremtése.

Jövőkép

Iskolánk célja a folyamatos fejlődés, igazodás a változó világ igényeihez. Ezért kiemelt feladatunk az alap- és felsőfokú oktatási intézményekkel, valamint a munkaerőpiac szereplőivel való kapcsolattartás, az elvárásoknak való megfelelés. Pedagógusainkat módszertani és szakmai továbbképzésekkel készítjük fel az új feladatokra.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

Feladatunk érzelmileg kiegyensúlyozott, szellemileg nyitott, magát minden helyzetben feltaláló fiatalok nevelése.

Az értékek közvetítése a tananyagon, a személyes példamutatáson, az iskola egészén keresztül történik.

A tanulókkal szemben magas követelményeket támasztunk, oktatásunk ugyanakkor tanulóközpontú és humánus.

A nevelés és az egyéni képességfejlesztés előtérbe kerül intézményünkben.

A tehetségek gondozása kiemelt feladatunk.

A komplexitás elvét követve figyelembe vesszük a biológiai, fiziológiai, pszichológiai és a társadalmi törvényszerűségek hatásait, a tanulók egyéni és életkori sajátosságait.

Fontos a növendékre gyakorolt célratörő, tervszerű, többoldalú nevelési hatások biztosítása és összehangolása.

A nevelés két alapvető tényezője, a pedagógus és a diák között aktív kölcsönhatás van.

A nevelés a közösségek hatásrendszerén át a közösség aktív részvételével történik.

Az elmélyítést segíti az elmélet és gyakorlat összhangja, a tanuló számára saját tapasztalatok megszerzése, megértése, általánosítása.

A pedagógiai munkában rendszerességre, következetességre törekszünk.

Támogatjuk az önálló gondolkodás, a véleménynyilvánítás, a felelősségtudat kialakulását.

Emberszeretet, tolerancia jellemezi nevelésünket, oktatásunkat.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka értékei

Négy évfolyamos gimnáziumunkban lehetőséget kínálunk Sárvár és a térség továbbtanulni szándékozó nyolcadikosainak.

Az iskolai nevelőmunkánk célja olyan értékek közvetítése, melyek a tanulók személyiségére, tanulmányi eredményeire, jövőjére, a családra, a társadalmi környezetre is pozitív hatást gyakorolnak.

Az iskola dolgozói elkötelezettek a minőségi munkavégzés, a folyamatos intézményfejlesztés iránt. Iskolánk a társadalmi és oktatáspolitikai változásokra nyitott, gyorsan és rugalmasan törekszünk kielégíteni a nevelésre, oktatásra vonatkozó társadalmi igényeket.

A diákok széles körének nyújtunk eszközszintű idegen nyelvi és informatikai ismereteket, motiváljuk a diákokat, hogy megfelelően kezeljék a kor digitális kihívásait.

Célunk, hogy tanulóink művelt és egészséges tagjai legyenek a társadalomnak, életmódjukban a természet tisztelete váljon meghatározóvá.

Intézményünk hagyományrendszerével, kulturális és sportprogramokkal biztosítja a szabadidő hasznos eltöltésének feltételeit.

Közreműködünk pályázatok, helyi fejlesztések, innovációk, projektek kidolgozásában, végrehajtásában.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka célja

Színvonalas oktatással, neveléssel szilárd alapműveltséget, biztos alapkészségeket nyújtani tanulóinknak, biztosítva számukra a személyiségüknek megfelelő testi-lelki harmonikus fejlődést, a képességeiknek megfelelő továbbhaladást, elősegítve az egész életen át tartó tanulást, az önművelődést.

A városban és a városkörnyéken élő fiataloknak kívánunk lehetőséget adni arra, hogy a családi környezetből iskolába járva megtalálják azt a közösséget, amelyben képesek lesznek felkészülni az érettségi vizsgára, a képességeiknek megfelelő továbbtanulásra vagy a munkába állásra.

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai

Diákjaink tegyenek szert a helyi tantervben, illetve az érettségi vizsgakövetelményekben meghatározott tárgyi tudásra, gondolkodási és tájékozódási képességre, tudják rendszerezni és a gyakorlatban alkalmazni ismereteiket.

Emellett fontos a nevelés előtérbe helyezése, szociális, életviteli és környezeti kulcskompetenciák fejlesztése a tanítási órákon, osztályfőnöki órán és a tanórán kívüli tevékenységek során:

- a hátrányos helyzet kompenzálása, illetve a tehetségek gondozása egyéni képességfejlesztéssel
- a közösségi nevelés
- az egyetemes emberi kultúra alapvető értékeinek megismertetése
- a demokrácia iránti elkötelezettség kialakítása
- a hazaszeretet elmélyítése
- a humanista értékrend, a kulturált együttélés szabályainak elsajátíttatása
- a globális problémák iránti érzékenység felkeltése
- a kommunikációs kultúra és az érzelmi intelligencia fejlesztése

- pozitív beállítódás kialakítása a testi és lelki egészséggel kapcsolatban
- a tanulás tanítása
- pályaorientáció
- a problémamegoldó, konfliktuskezelő képesség fejlesztése
- a szociális érzékenység, tolerancia fejlesztése
- stabil, jó hangulatú közösségek kialakítása

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

A nevelő-oktató munka során a helyi tantervekhez illeszkedő eszközrendszert (tankönyvek, munkafüzetek, tanári kézikönyvek, segédletek, feladatgyűjtemények, hanganyag, korszerű informatikai és szemléltető eszközök, info-kommunikációs technológiák) alkalmazunk. A hagyományos és az újszerű tanulásszervezési módok, eljárások, különböző módszerek, eszközök helyes arányban történő felhasználására törekszünk. A frontális osztálymunka mellett megjelenik a tevékenykedtetésre, tapasztalatszerzésre épülő tanulásszervezés, a kooperatív és együtt-tanulást biztosító technikák alkalmazása, a projektoktatás.

Figyelmet fordítunk az aktív tanulás, a tanulói kompetenciafejlesztés elősegítésére, az egyénre szabott tanulási lehetőségek, illetve a tanulói együttműködésen alapuló tanulás kiaknázására, amelyben még nagyobb hangsúlyt kapnak a differenciált tanulásszervezési eljárások, a tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák. Lehetővé tesszük iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert).

XXI. századi, korszerű oktatást szeretnénk biztosítani tanítványaink részére multidiszciplináris órák tartásával, azaz olyan foglalkozások szervezésével, amelyek megvalósításakor a tanulók egy-egy területen több tudományterülettel foglalkoznak, a tudnivalók integrálásával ismerkednek meg.

A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás módszerei: minta, példakövetés, bírálat, önbírálat, beszélgetés, előadás, vita, beszámoló.

A tevékenység megszervezésének módszerei: megbízás, követelés, gyakorlás, ellenőrzés, értékelés.

A magatartásra ható módszerek:

- ösztönző módszerek: helyeslés, biztatás, elismerés, dicséret, jutalmazás
- kényszerítő módszerek: felszólítás, követelés, parancs, büntetés
- gátlást kiváltó módszerek: felügyelet, ellenőrzés, figyelmeztetés, intés, tilalom, elmarasztalás

A nevelő-oktató munka a tanórai és tanórán kívüli tevékenység során valósul meg. A nevelőnek támaszkodnia kell mindazon tapasztalatokra, információkra, ismeretekre, amelyeket a tanulók az iskolán kívüli, mindennapi életükben szereztek. Számolnunk kell a spontán társadalmi hatásokkal. Az iskola egyik feladata, hogy segítsen eligazodni az ellentmondásos tapasztalatok, igények, hajlamok, képességek és lehetőségek hálójában, feloldja a szabadság és a kényszer, a közösség és az egyén érdekeinek ütközését. A tanulót önállóságának, kezdeményezőképességének, kreativitásának kibontakoztatásával készítjük fel a felnőttkorra.

Iskolai projektek

Témahét: a projektrendszerű tanulásszervezés azon típusa, amikor valamely tananyag témáját komplexen ismerik meg a résztvevő diákok. A tanulók meghatározott programokon vagy tanórákon feladatokban vesznek részt. A tanév elején munkatervben egyeztetett problémakitűzés után a részfeladatokhoz szerveződő tanulócsoportok munkáját egy-egy pedagógus irányítja. Fejlődik az együttműködési képesség, az aktivitás, a kommunikációs készség, a tanulói önállóság.

A projektek során a középpontban általában egy valóságos probléma, elvégzendő tevékenység áll, amely egy vagy több műveltségterülethez is tartozhat. A projekt megvalósítása a tantárgyi tanórákon és tanórán kívül történik. A lényeg az ismeretek megszerzésének folyamatán és az ehhez szükséges készségek, képességek fejlesztésén van. Többnyire művészeti, környezeti, egészségnevelési és Európai Unióval kapcsolatos projekten dolgozunk.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A jellem, szellem, illem, küllem fejlesztése.

Iskolánkban a tanulók tudásának, képességeinek és egész személyiségének fejlesztése áll a pedagógiai munka középpontjában.

A különböző ismeretek elsajátítása eszköz a tanulók

- értelmi,
- önálló ismeretszerzési,
- kommunikációs,
- cselekvési képességeinek fejlesztéséhez.

A képességek fejlődéséhez szükséges részletes követelményeket, feladatokat, tevékenységeket a tantárgyak helyi tantervében határozzuk meg.

Fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, hozzájárulunk az egészséges életmódjuk, kulturált szokásaik fokozatos kialakulásához, elősegítjük értékekkel történő azonosulásukat.

Kognitív (értelmi) fejlesztés

- ☐ emlékezés, felismerés, felidézés
- ☐ értelmezés, saját szavakkal történő leírás, interpretálás
- ☐ problémamegoldás
- ☐ elemzés, a lényeges elemek, struktúra feltárása
- ☐ egyéni és eredeti produktum létrehozása
- ☐ vélemény- és ítéletalkotás a saját értékrend alapján

Affektív (érzelmi-akarat) fejlesztés

- ☐ nyitottság a különböző külső hatások, értékek, attitűdök befogadására
- ☐ aktív válasz a külső hatásra, együttműködési készség
- ☐ értékek befogadása, egyes értékek preferálása, ítélkezés
- ☐ értékrend kialakítása
- ☐ jellem kialakulása, az értékrend és a cselekvés harmóniájának megteremtése

Pszichomotoros fejlesztés

- ☐ mozgáskorrekciók végrehajtása
- ☐ mozgási sebesség növelése
- ☐ mozgáskoordináció fejlesztése
- ☐ mozgások automatikus végrehajtása
- ☐ rutin és spontaneitás

Célunk tehát megalapozni a tanulók műveltségét, világszemléletük, világképük formálódását, eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben.

Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

„Az egészség nem a betegség hiánya, hanem a testi-lelki és szociális jólét állapota” (WHO.) Az egészség nem passzív állapot, hanem folyamat; fontos eszköz életcéljaink megvalósítása során. Az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képessé teszi az egyént az egészségét meghatározó tényezők felügyeletére és ezáltal egészségének javítására.

Az egészségfejlesztés magában foglalja a korszerű egészségnevelés, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önségítés feladatait, módszereit.

Felfogásunk szerint az egészségnevelés racionális gondolkodásmód, megfelelő értékrend, problémamegoldó készség, kiegyensúlyozott személyiség formálása, melyben az egyén ellent tud mondani a káros szenvedélyek kihívásainak, felismeri, hogy döntéseinek milyen következményei lehetnek mind a társadalomra, mind saját magára nézve, illetve készségek, képességek kialakítása, melyben az egyén saját szükségleteit felismeri, kontrollt szerez egészségi állapota felett, s ezáltal azt javítani, alakítani tudja.

Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódjanak meg.

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülni.

Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az értékek ismerete
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulásának okai és a gyógyulási folyamat
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- a tanulás és a tanulás technikái
- az idővel való gazdálkodás szerepe
- a rizikóvállalás és határai
- a szenvedélybetegségek elkerülése
- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) valósul meg.

Cél, hogy a tanuló bárhol, bármikor, bármilyen körülmények között tudjon szakszerű segítséget nyújtani a rászorulóknak. Fontos a sürgősségi szemlélet kialakítása, a baleset valamint a hirtelen

bekövetkező egészségkárosodás alapszintű ellátásának elsajátítása. Fontos, hogy a tanuló éles helyzetben saját kompetenciái ismeretében hatékonyan tudjon és merjen segíteni embertársainak.

Az osztályfőnöki program szerint az ifjúsági védőnő segítségével elsajátított kompetenciák:

- ☐ elvégezni a segítő hatáskörébe tartozó teendőket baleset esetén
- ☐ biztosítani a helyszínt
- ☐ értesíteni a mentőket, tűzoltókat, rendőröket baleset esetén
- ☐ felismerni a figyelemfelhívó panaszokat, tüneteket
- ☐ elsősegélyt nyújtani
- ☐ biztonságosan üzemeltetni az életmentő készüléket
- ☐ vérzéscsillapítási eljárást alkalmazni
- ☐ elsődleges sebellátást végezni

Fontos, hogy a diák magatartása tükrözze az elsősegélynyújtótól elvárható személyes és társas kompetenciákat.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

A közösségfejlesztés szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülni. Ezek közé tartoznak az alábbiak:

Hon- és népismeret

- ☐ nemzeti kultúránk értékeinek megismerése
- ☐ kiemelkedő magyar személyiségek (államférfiak, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók) munkásságának megismerése
- ☐ tájékozottság a haza földrajzában, irodalmában, történelmében
- ☐ a nemzettudat megalapozása, a nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítése

Kapcsolódás Európához és a nagyvilághoz

- ☐ a tanulók legyenek nyitottak, megértők a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt, becsüljék meg ezeket
- ☐ ismerjék meg az európai egység erősödésének jelentőségét, ellentmondásait
- ☐ szerezzenek információkat az emberiség közös problémáiról
- ☐ vegyenek részt iskolánk nemzetközi kapcsolatainak ápolásában

Környezeti nevelés

- ☐ a környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerése és megőrzése
- ☐ a tanulók váljanak érzékennyé környezetük állapota iránt, ismerjék meg azokat a folyamatokat, amelyek következményeként bolygónkon környezeti válságjelenségek mutatkoznak
- ☐ életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére törekvés váljon meghatározóvá

A kommunikációs kultúra fejlesztése

- ☐ az anyanyelv minél teljesebb értékű ismerete
- ☐ képesség a vélemények, érvek kifejtésére, értelmezésére, megvédésére
- ☐ a metakommunikáció (a tekintet, a gesztusok, a testtartás, a hanghordozás, stb.) alkalmazásának ismerete
- ☐ önálló ismeretszerzés az audiovizuális környezetet szelektíven használva
- ☐ konfliktuskezelési technikák elsajátítása az osztályfőnöki tanterv szerint

Testi és lelki egészség

- ☐ az egészséges életmódra nevelés
- ☐ a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartás fejlesztése
- ☐ a környezet (pl. a háztartás, a közlekedés, az iskola) testi épséget veszélyeztető tényezőinek és ezek elkerülési módjának megismertetése az osztályfőnöki program szerint
- ☐ a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzése
- ☐ a krízishelyzetbe jutottak segítése
- ☐ felkészítés a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra

Pályaorientáció

- ☐ a pályaválasztás segítése
- ☐ az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése
- ☐ a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak tartalmának, követelményeinek megismertetése

A diákközösségek fejlesztése

Az ember alapvetően társas lény, személyisége is közösségekben fejlődik leginkább. A serdülőkorban a kortárs csoportok szerepe jelentősen megnő, így az iskolába lépő fiatalok közösséggé kapcsolódása az osztályfőnöki munka legfontosabb területe.

A jó közösség jellemzői:

- ☐ együttműködés a közös célok érdekében
- ☐ jó csoportszellem, kölcsönös bizalom és felelősség, tolerancia

- ☐ konstruktív konfliktuskezelés, hatékony kommunikáció
- ☐ elkötelezett az osztály az iskola iránt
- ☐ élménygazdagság, élménysűrűség
- ☐ egészséges szociometriai kép
- ☐ saját történelem – „mi élmény”
- ☐ saját nyelv – saját szimbólumrendszer
- ☐ tagolt értékrend – jellegzetes közös értékrend
- ☐ közeg-élmény – létező közösségtudat
- ☐ kapcsolatsűrűség és a kapcsolatok mélysége
- ☐ érdeklődés és nyitottság

A pedagógus közösség fejlesztése

Az iskola működésének hatékonyságát nagymértékben befolyásolja az intézmény dolgozói közötti emberi kapcsolatok milyensége. Iskolánk tantestülete sok szempontból heterogén összetételű csoport a tagok életkora, felkészültsége, a hivatástudat mértéke, a pedagógiai attitűd, stb. alapján. A vezetés feladata, hogy bizonyos mértékű egységes szemléletet alakítson ki a tantestületben. Az intézmény céljaival való azonosulás, az elkötelezettség, a közösen vallott értékrend alapján végzett munka, a közös érdekeltiség összeköti a munkatársakat.

A szervezet formális felépítése csoportokat képez a tantestületen belül. Állandó formális csoport pl. a tágabb körű iskolavezetés, a munkaközösségek, ideiglenes formális csoportok lehetnek bizottságok, munkacsoportok, időszakos feladatokhoz rendelt (pl. az egy osztályban tanító tanárok közössége).

Hatékonyan működő csoportok létrehozása az iskolai munka minőségének egy meghatározó tényezője, melyre tudatosan törekszünk.

A hatékonyan működő csoport jellemzői:

- ☐ A csoportcélok mindenki számára világosan megfogalmazottak és tisztázottak.
- ☐ A tagok nyitottak egymás felé. A közöttük lévő kétirányú kommunikáció biztosított.
- ☐ A csoportdöntési folyamat rugalmasan illeszkedik a helyzet megkövetelte szükségletekhez. A csoport a közös döntést igyekszik megvalósítani a gyakorlatban.
- ☐ A részvétel és a vezetés elosztott a tagok között. Mindenki lehet résztvevő, vezető és meghallgatott fél. A viszonylag kiegyenlített hatalmi viszonyok teszik lehetővé azt, hogy minden résztvevő erőforrásai (képességei, személyisége) teljesen kihasználtnak váljanak.
- ☐ Az egyéni befolyás mértékét nem a formálisan kapott hatalom, hanem az egyéni képességek, a gyakorlottság, a szakértelem és az információhoz való hozzáférés lehetősége határozza meg.

- ☐ A csoport tagjai bátran felvállalják a véleménykülönbségekből adódó konfliktusokat.
- ☐ Magas a csoport kohéziója, elégedettek a csoporttagsággal, elfogadják és támogatják egymást, bizalommal fordulnak egymás felé.
- ☐ A csoport problémamegoldó képessége magas szintű.
- ☐ A csoporttagok együtt értékelik ki a csoport hatékonyságát és döntenek arról, hogyan javíthatnák saját működésüket.

A szervezeti kultúra kialakítása szempontjából fontosak a munkán kívüli összejövetelek, kirándulások, rendezvények. A tantestületi tagok között baráti, társas kötelékek szövődnek, melyek az iskola falain kívüli kapcsolatokat jelentenek.

A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- ☐ a tanítási órákra való felkészülés,
- ☐ a tanulók dolgozatainak javítása,
- ☐ a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- ☐ a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- ☐ érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozóvizsgák lebonyolítása,
- ☐ kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- ☐ a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- ☐ tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- ☐ felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- ☐ iskolai kulturális és sportprogramok szervezése,
- ☐ osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- ☐ az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- ☐ szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- ☐ részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- ☐ részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- ☐ a tanulók felügyelete óráközi szünetekben,
- ☐ tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- ☐ iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- ☐ részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- ☐ tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,

- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

A pedagógus alapvető feladata a rábízott tanulók nevelése, oktatása, a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevételével. Ezzel összefüggésben kötelessége különösen, hogy

- nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárható, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
- a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön a gyógypedagógussal vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse,
- segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat,
- előmozdítsa a tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására,
- egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat,
- a szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről,
- a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával,
- a gyermekek, a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,
- az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét,
- a kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szóvegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját,
- részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,
- tanítványai pályaaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa,

- ☐ a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,
- ☐ pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,
- ☐ határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket,
- ☐ megőrizze a hivatali titkot,
- ☐ hivatásához méltó magatartást tanúsítson,
- ☐ a gyermek, tanuló érdekében együttműködjön munkatársaival és más intézményekkel.

Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

- ☐ Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- ☐ Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- ☐ Közreműködik az osztály diákéletének alakításában és az adott évfolyamszintű iskolai programok megszervezésében.
- ☐ Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével. A szülőkkel és az osztályban tanító tanárokkal együttműködve törekszik arra, hogy minél jobban megismerje és fejlessze tanítványai személyiségét.
- ☐ Folyamatosan figyelemmel kíséri és értékeli az osztályközösség alakulását, a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- ☐ Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- ☐ Előkészíti az egy osztályban tanító tanárok értekezleteit és az osztályozó értekezleteket, azon áttekinti az osztály munkáját, valamint részletesen értékeli az egyes tanulókat.
- ☐ Félévenként legalább egy alkalommal szülői értekezletet tart, tájékoztatja a szülőket a tanuló személyiségének fejlődéséről, tanulmányi munkájáról, magatartásáról és hiányzásairól.
- ☐ Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- ☐ Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- ☐ Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- ☐ Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- ☐ Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- ☐ Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- ☐ Elkészíti éves munkatervét, amely tartalmazza az osztályfőnöki órák programját.

- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanítási órán kívüli iskolai elfoglaltságát.
- Jelen van és felügyel osztályának tanításon kívüli iskolai programjain, előkészíti és vezeti a tanulmányi kirándulást, felkéri a kísérőtanárt.
- Segíti a szociálisan rászoruló tanulók anyagi támogatásának (pl.: alapítvány, étkezés, tanulmányi ösztöndíj) intézését.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Intézményünk azt a pedagógiai szemléletet és gyakorlatot követi, mely képes a sokféleség minden aspektusának felismerésére alapozott befogadó környezetet megteremteni. Ez a megközelítés elvezet az inkluzív pedagógia fogalmáig, mely szerint a valódi befogadás a diákok közötti különbözőség felismerésével, értékelésével kezdődik, amikor a diákot mint önálló személyiséget tekintjük a maga komplexitásában (többek között társadalmi, kulturális és egyéni adottságok mentén). Pedagógusaink a diákjaikhoz való folyamatos alkalmazkodás során az általuk közvetített tananyagtartalommal és tanítási módokkal nagyban építenek az ide járó diákok identitására, tapasztalataira, tudására és képességeire.

A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal való foglalkozás mind a hátrányok kompenzálása, a felzárkóztatás, mind a tehetséggondozás terén valamennyi nevelő feladata. A különleges bánásmódot igénylő tanulókkal való foglalkozás empátiát, elfogadó, együtt érző magatartást igényel az intézményben nevelő-oktató munkát végző oktatóktól.

A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Az iskola vezetőjének kiemelt felelősségi területe az iskolai ifjúságvédelmi feladatok megszervezése és ellátása, a gyermekvédelmi jelzőrendszer köznevelési intézményhez kapcsolódó feladatainak koordinálása. A pedagógusok esetében szakmai kötelezettség a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmény megelőzésében, feltárásában, megszüntetésben való részvétel, minden pedagógus köteles a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében minden lehetséges erőfeszítés megtételére: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő és szükség esetén más szakemberek bevonásával.

Iskolánkban az ifjúságvédelem kiemelt szerepet kap, mivel a pedagógusok egyre növekvő számban találkoznak olyan diákokkal, akiknek a családja komoly krízisekkel küzd, növekszik az érzelmileg elhanyagolt gyerekek száma, így egyre erősödő elvárásként fogalmazódik meg, hogy a

nevelő-oktató munkát végzők képesek legyenek az életvezetési és családi problémákkal küszködő gyerekek és fiatalok gondjainak, nehézségeinek felismerésére, megértésére, a tanulók támogató fejlesztésére, valamint preventív programok szervezésére.

Hatáskörük alapján a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok két nagyobb típusát határozzuk meg:

- Mindenre kiterjedő általános gyermekvédelmi feladatok, melyeknél a felmerülő problémák megoldásában minden szakalkalmazott érintett.: tankötelezettség biztosítása, egészségnevelés, drogprevenció, bűnmegelőzés, szabadidős programok szervezése, hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek szűrése, információszolgáltatás.
- Célcsoportra (elsősorban a hátrányos és veszélyeztetett gyerekekre) irányuló feladatok: feltárás, családlátogatás, foglalkozások (felzárkóztatás, fejlesztések), közvetítő tevékenység (pedagógiai szakszolgálati ellátás, gyermekjóléti szolgáltatás, gyermekvédelmi szakellátás igénybevétele).

A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységet az igazgató felkérésére a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős éves munkaterv alapján az osztályfőnökökkel, a szülői közösséggel és a diákönkormányzattal együttműködve végzi. A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős irányításával és az osztályfőnökök közreműködésével minden tanév kezdetén fel kell mérnünk a tanulók helyzetét és a felmerülő változásokat. A gyermekvédelmi feladatok megoldásához szükség szerint, a szülővel történő egyeztetés után igényeljük minden illetékes külső intézmény, szervezet együttműködését. Az iskolákban folyó gyermek- és ifjúságvédelem alapvető célja a prevenció.

Kiemelt feladatok:

A feltárt káros hatások megelőzése, illetve ellensúlyozása pedagógiai eszközökkel:

- családlátogatás, nevelési segítség, életvezetési tanácsadás
- fejlesztő, felzárkóztató iskolai program
- a tanulók nevelési tanácsadóhoz irányítása
- javaslat egészségügyi ellátás igénybevételére, szükség esetén ideggondozói szakrendelésre, vizsgálatra
- rendszeres gyermek- és ifjúságvédelmi támogatás, illetve természetbeni juttatás iránti kérelemre javaslat

Abban az esetben, ha a veszélyeztető körülményeket, illetve a már kialakult veszélyeztetettséget nem lehet intézményi feladat- és hatáskörben, pedagógiai eszközökkel megoldani, akkor elsősorban a területileg illetékes gyermekjóléti szolgálat fele kell jelzéssel fordulni. Az iskola a gyermekjóléti szolgálattal tevékenységét összehangolva köteles együttműködni, különösen:

- a pedagógiai jellemzés, valamint a környezettanulmány alapján készített gondozási terv megvalósításában
- a havonkénti, illetve szükség szerinti esetmegbeszélésen történő részvétellel

- a legalább félévente készítendő helyzetértékelés megismertetésével, melyben a gondozás eredményességét rögzítik.

A feladatokhoz rendelt általános tevékenységek:

- Az ifjúságvédelmi felelős tevékenysége a nyilvántartás mellett a szociális és hatósági intézményhálózattal való kapcsolattartást is biztosítja.
- Az ifjúságvédelmi felelős együttműködik az iskola minden érintett pedagógusával, a diákönkormányzattal, tagja az osztályfőnöki munkaközösségnek és kapcsolatot tart az egészség- és környezeti neveléssel is foglalkozó munkaközösségekkel. Segítséget nyújt a kortárs segítő hálózat kiépítéséhez és a segítők koordinálásához.

Iskolánk a nevelési tanácsadóval, és a gyermekjóléti szolgálattal az alábbi területeken működik együtt:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- Felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások a szakértői vélemények alapján készült intézményvezetői határozatok alapján.
- A nevelők és a tanulók személyes kapcsolata.
- Pályaorientáció.
- A szülőkkel való együttműködés.
- A szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.
- A szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.
- A hátrányos helyzetű tanulók iskolai előmenetelét segítő pályázatok, illetve egyéb lehetőségek figyelemmel kísérése.

Az iskola helyi tanterve, képzési specialitásai, élet és munkarendje segítségével igyekszik megmutatni a helyes életviteli szokásokat, s azok gyakoroltatásában az iskola szabadidős tevékenységeivel is részt vállalni. Az első és meghatározó tényező a prevenció. Pedagógiai eszköztárunkat képezi a színes közösségi élet szervezése is, ami hatékonyan segíti mind a prevenciót, mind a szocializációt. A prevencióban résztvevő szakemberek: osztályfőnökök, szaktanárok, iskolaorvos, védőnő, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, pedagógiai szakszolgálatok, rendőrség ifjúságvédelmi osztálya. A prevenciót szolgáló programok: előadások, tájékoztatók, filmvetítés, drog- és bűnmegelőzési programok, részvétel az ÁNTSZ mentálhigiéniai programjában, versenyek, pályázatok, képességefejlesztő foglalkozások, szociális támogatás, étkezési támogatás biztosítása, tábori, kirándulási hozzájárulás, egyéb támogatás (ruha, taneszköz, stb.).

A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek oktatása

A HH és HHH tanulók nyilvántartása az osztályfőnök, az ifjúságvédelmi felelős és az igazgató-helyettes feladata. A tantestület meghatározza a szociális hátrányok enyhítését célzó feladatokat, illetve tevékenységeket.

Az ifjúságvédelmi felelős tevékenysége során felméri a szociokulturális hátteret (kérdőív, személyes beszélgetés a tanulóval és a szülővel), a nyilvántartás mellett a szociális és hatósági intézményhálózattal való kapcsolattartást is biztosítja.

A tantestület jelzőrendszerként működik. Esetmegbeszélő konzultációkat tartunk az osztályfőnök, az ifjúságvédelmi felelős, az igazgató vagy igazgatóhelyettes, illetve a szülők bevonásával. Szükség esetén az osztályfőnök az ifjúságvédelmi felelőssel meglátogatja a családot.

Veszélyeztető okok fennállása esetén értesítjük a gyermekjóléti szolgálatot (esetjelzés), szükség szerint tájékoztatjuk az iskolaorvost, illetve a védőnőt.

A tanulók igényéhez igazodva oldja meg az iskola

- a személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatokat,
- a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását,
- a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet.

Iskolánk a tanuló szociális helyzetéből és fejlettségéből eredő hátrányának ellensúlyozása céljából képesség-kibontakoztató felkészítést szervez, melynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, a fejlődésének elősegítése, a többi tanulóhoz történő felzárkóztatása, tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése, tehetségének kibontakoztatása folyik.

A különleges bánásmódot igénylő gyerekek oktatása

Általános alapelveink:

- A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal való foglalkozás mind a hátrányok kompenzálása, a felzárkóztatás, mind a tehetséggondozás terén valamennyi nevelő feladata. A különleges bánásmódot igénylő tanulókkal való foglalkozás pedig empátiát, elfogadó, együtt érző magatartást igényel az intézményben nevelő-oktató munkát végző pedagógusoktól.
- Egyetlen tanuló sem kerülhet hátrányos helyzetbe származása, bőrszíne, vallása, nemzeti vagy etnikai hovatartozása, ill. bármilyen más oknál fogva.
- Minden tanuló számára biztosítani kell a fejlődéséhez szükséges feltételeket, biztosítani kell a családi, vagyoni helyzetből fakadó hátrányok leküzdését, a tanuló képességeinek, tehetségének kibontakoztatását.
- Az iskolának rendszeresen kapcsolatot kell tartani a szülőkkel, családokkal stb.

- Biztosítani és segíteni kell a tanulói szervezetek, a diákönkormányzat létrejöttét és működését, továbbá együttműködését a többi diák-önkormányzati szervezettel,
- Biztosítani kell, hogy a tanulók megismerjék jogait, és véleményt nyilváníthassanak az őket érintő kérdésekben.
- A tanuló számára biztosítani kell, hogy nevelése és oktatása biztonságos és egészséges környezetben folyjon, iskolai tanulmányi rendjét pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, sportolási, étkezési lehetőség biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki.
- A tanuló személyiségi jogait tiszteletben kell tartani. A pedagógust, a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottat, továbbá azt, aki közreműködik a gyermek, tanuló felügyeletének az ellátásában, hivatásánál fogva, harmadik személyekkel szemben, titoktartási kötelezettség terheli, a gyermekkel, a tanulóval és családjával kapcsolatos minden olyan ténnyt, adatot, információt illetően, amelyről a gyermekkel, tanulóval, szülővel való kapcsolattartás során szerzett tudomást.
- Az iskoláknak együtt kell működnie a gyermekvédelemmel foglalkozó más hatóságokkal, szervezetekkel, személyekkel annak érdekében, hogy elősegítse a gyermek családban történő nevelkedését, a veszélyeztetettség megelőzését és megszüntetését.
- A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység közé tartozik a szenvedélybetegségek megelőzésére irányuló tevékenység is. Az iskoláknak együtt kell működnie a szakterületen tevékenységet végző hatóságokkal, szervezetekkel, egyéb személyekkel.
- A tanulók nem egyformák, célunk megadni a lehetőséget hogy egyéni tulajdonságaiknak, képességeiknek megfelelően érhessék el az ismeretszerzési és neveltségi szintet.

Az ellátás közös elvei:

- A különleges bánásmódot igénylő gyermekek ellátása olyan speciális együttműködésen alapuló szervezett, tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók igényeitől függő eljárások, időkeretek, módszerek, terápiák alkalmazását teszik szükségessé.
- A tanulóknak egyéni szükségleteik szerint megfelelő feltételeket biztosítunk a tanulási esély-egyenlőségük megteremtéséhez, hátrányaik leküzdéséhez biztosítjuk az egyéni adottságok képességek szerinti tanulás lehetőségét, kialakítjuk az egyéni adottságok figyelembevételével az önálló tanulás képességét reális önismeret kialakításával.
- Segítjük a megfelelő továbbtanulási irány, pálya, ill. szakma kiválasztását a kommunikációs kultúra elsajátításával kialakítjuk a világban való eligazodás képességét.
- Fontos az érzelmi, akarati életük formálása segíteni kell tanulóinkat egyéni képességeinek kibontakoztatására a kudarc a másság elviselésére, feldolgozására is meg kell tanítani tanulóinkat.
- A szülőkkal való folyamatos kapcsolattartás, szükség szerint bevonásuk a terápiába, partnerként való bevonásuk, kapcsolattartás volt tanítványainkkal, életútjuk példaként való állítása társaik számára.

- ☐ Törekszünk a folyamatos kapcsolattartásra, együttműködésre a területileg illetékes pedagógiai szakszolgálatokkal.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Iskolánk kiemelt feladatának tekinti a tanulási kudarcnak kitett tanulók támogatását, mert a korai kudarcélmény tartósan csökkentheti a tanulási motivációt, önbizalomvesztéshez vezethet, és hátráltathatja az egészséges személyiségfejlődést. A felzárkóztatás célja, hogy a tanulók egyéni képességeikhez mérten teljesíteni tudják a köznevelési követelményeket, és sikerélményhez juszanak.

Célok

- ☐ A tanulási nehézségek minél korábbi felismerése és kezelése.
- ☐ A tanulók alapkompétenciáinak (szövegértés, írás, számolási készség, logikai gondolkodás) fejlesztése.
- ☐ A tanulási motiváció és önbizalom erősítése.
- ☐ Az iskolai kudarcok megelőzése, a lemorzsolódás csökkentése.
- ☐ Egyéni képességekre építő, differenciált fejlesztés biztosítása.

Feladatok

- ☐ Diagnosztizálás: szűrővizsgálatok, tanulói teljesítmények folyamatos nyomon követése, pedagógusok és szülők jelzéseinek figyelembevétele.
- ☐ Egyéni fejlesztési tervek készítése a tanulási nehézségekkel küzdő tanulók számára.
- ☐ Kiscsoportos vagy egyéni fejlesztő foglalkozások szervezése.
- ☐ Felzárkóztató órák biztosítása magyar nyelvből, matematikából és idegen nyelvből.
- ☐ Tanulásmódszertani segítség nyújtása, önálló tanulási technikák elsajátíttatása.
- ☐ Szülőkkel való együttműködés a hatékony otthoni tanulási környezet kialakítása érdekében.
- ☐ Szakemberek bevonása (fejlesztőpedagógus, iskolapszichológus) szükség esetén.

Eszközök és módszerek

- ☐ Differenciált tanórai munka.
- ☐ Projekt módszer és élménypedagógia alkalmazása.
- ☐ Tanulói portfólió vezetése a fejlődés nyomon követésére.
- ☐ Digitális tananyagok és fejlesztő programok használata.
- ☐ Egyéni mentorálás, kortárs segítők bevonása.

Értékelés

- ☐ A tanulók teljesítményét az egyéni fejlődéshez viszonyítva értékeljük.

- ☐ A felzárkóztató foglalkozások eredményeit rendszeresen értékeljük, a szülőket tájékoztatjuk.
- ☐ A program hatékonyságát évente áttekintjük, és szükség esetén módosítjuk.

Kapcsolódás más iskolai feladatokhoz

- ☐ Szorosan kapcsolódik a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztéséhez, a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokhoz, valamint a hátránykompenzációt szolgáló intézkedésekhez.
- ☐ Illeszkedik az iskola esélyegyenlőségi programjához.

A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése és oktatása

Iskolánk elkötelezett a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek, tanulók integrált nevelése és oktatása mellett. A nevelő-oktató munka során kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy a tanulók a képességeikhez mértén fejlődjenek, és a lehető legteljesebb mértékben be tudjanak kapcsolódni az iskolai közösség életébe.

Jogszabályi háttér

- ☐ A köznevelési törvény (2011. évi CXCV. törvény) és a végrehajtási rendeletek
- ☐ A Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve
- ☐ A szakértői bizottságok által készített szakvélemények és egyéni fejlesztési javaslatok

Célok

- ☐ A tanulók egyéni képességeinek és adottságainak kibontakoztatása.
- ☐ Az alapkompétenciák (szövegértés, számolási készség, kommunikáció, szociális kompetenciák) fejlesztése.
- ☐ A tanulók integrációjának támogatása a kortárs csoportban.
- ☐ Az önálló életvitelhez szükséges készségek kialakítása.
- ☐ A tanulási kudarcok megelőzése, kompenzálása.

Feladatok

- ☐ Az egyéni fejlődési ütemhez igazodó követelmények meghatározása a helyi tantervben.
- ☐ Egyéni fejlesztési tervek készítése a szakértői vélemény alapján.
- ☐ Fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus, pszichológus bevonása.
- ☐ Differenciált tanórai munka, kiscsoportos foglalkozások.
- ☐ Kompenzáló és habilitációs/rehabilitációs fejlesztések biztosítása.
- ☐ A tanuláshoz szükséges speciális eszközök és tananyagok használata (pl. digitális taneszközök, fejlesztő játékok, vizuális segédeszközök).

Módszerek

- ☐ Differenciálás tanórai és tanórán kívüli keretekben.

- ☐ Projektmódszer, élménypedagógia, drámapedagógia alkalmazása.
- ☐ Egyéni és kiscsoportos fejlesztő foglalkozások.
- ☐ Tanulásmódszertani segítség, vizuális és auditív támogatás.

Értékelés

- ☐ Az értékelés mindig az egyéni fejlődéshez viszonyul, és a tanuló képességeit, erőfeszítéseit tükrözi.
- ☐ A minősítésnél figyelembe vesszük a szakértői bizottság ajánlásait, és szükség esetén eltérünk a standard követelményektől.
- ☐ A szülők rendszeres tájékoztatást kapnak gyermekük előrehaladásáról.

Integráció és együttnevelés

- ☐ Az iskola célja, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók teljes jogú tagjai legyenek az osztályközösségnek.
- ☐ A pedagógusok együttműködnek a segítő szakemberekkel és a szülőkkel.
- ☐ Az iskola közösségi programjaiban az SNI-s tanulók aktívan részt vesznek, képességeikhez mérten.

Fejlesztési irányok a sajátos nevelési igény típusai szerint

A helyi tanterv az alábbi fogyatékosági típusokhoz és mértékéhez igazodó fejlesztési programokat tartalmazza, figyelembe véve a szakértői bizottság javaslatait:

1. Tanulásban akadályozott tanulók

- ☐ Alapkészségek (olvasás, írás, számolás) célzott fejlesztése.
- ☐ Szociális kompetenciák és önálló tanulási technikák erősítése.
- ☐ Differenciált tanulásszervezés, felzárkóztató és korrepetáló foglalkozások.

2. Beszédfogyatékos tanulók

- ☐ Artikulációs és kommunikációs fejlesztés.
- ☐ Beszédszlelési és beszédmegértési gyakorlatok.
- ☐ Szókincsfejlesztés, olvasás- és írástanítás támogatása.

3. Hallássérült tanulók

- ☐ Auditív figyelem, beszédértés és artikuláció fejlesztése.
- ☐ Jelnyelvi és/vagy vizuális kommunikációs formák alkalmazása.
- ☐ A tananyag vizuális támogatása (szemléltetés, digitális eszközök).

4. Látássérült tanulók

- ☐ Beszélő és tapintható segédeszközök alkalmazása.

- ☐ Orientációs és mobilitási készségek fejlesztése.
- ☐ Digitális tananyagok, képernyőolvasó programok használata.

5. Mozgáskorlátozott tanulók

- ☐ Testi képességek fejlesztése, gyógytorna és mozgásterápia.
- ☐ Tanuláshoz szükséges speciális eszközök és technikai megoldások biztosítása.
- ☐ Az önállóság, önellátás támogatása.

6. Autizmus spektrumzavarral élő tanulók

- ☐ Kommunikációs és szociális készségek célzott fejlesztése.
- ☐ Strukturált tanulási környezet biztosítása.
- ☐ Egyéni napirend, vizuális segédeszközök használata.

7. Figyelemzavaros/hiperaktív tanulók (ADHD)

- ☐ Rövid, jól strukturált feladatok adása, folyamatos visszajelzés.
- ☐ Mozgásigény beépítése a tanulási folyamatba.
- ☐ Tanulásmódszertani támogatás, önszabályozási technikák gyakorlása.

A sajátos nevelési igénnyel összefüggő pedagógiai tevékenység

Általános feladatunk a sajátos nevelési igényű tanulóknál a szakértői bizottságokkal való kapcsolat felvétele, szakvélemény, vizsgálat és/vagy felülvizsgálat kérése. A tanulók fejlesztése a törvényben rendelkezésre álló időkeretek (habilitációs és rehabilitációs órakeret) és csoportszervezési előírások figyelembe vételével, speciális szakemberek igénybevételével folyik. (A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 32/2012. (X. 8.) EMMI-rendelet 2. sz. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján szervezzük meg). Intézményünk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények segítségét. Iskolánk a saját állományában alkalmazott gyógypedagóguson keresztül biztosítja a szakirányú végzettségű szakember alkalmazását a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján integráltan oktatható mozgásszervi, érzékszervi vagy beszéd fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő tanulók esetében.

A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelvei:

Az irányelv célja, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a tartalmi szabályozás és gyermeki sajátosságok ugyanúgy összhangba kerüljenek, mint más gyermeknél. Elvárás, hogy a gyer-

mekekben társadalmilag hasznos képességek alakuljanak ki. A Nemzeti Köznevelési Törvényben meghatározott fejlesztési feladatok az SNI tanulókra is érvényesek, így az iskolák alaptevékenységének szerves része.

A különleges tevékenységet meghatározó tényezők:

- ☐ a fogyatékoság típusa, súlyossága
- ☐ a tanuló képességei, a kognitív funkció meglévő ismeretei
- ☐ a társadalmi integráció kívánalmainak figyelembe vétele
- ☐ a rehabilitációs- rehabilitációs szemlélet érvényesülése
- ☐ a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása
- ☐ alkalmazkodás a sajátos nevelési igény típusához, súlyosságához
- ☐ nyitott tanítási-tanulási folyamat
- ☐ a tanítási- tanulási programba való beépülés
- ☐ a tantárgyak programjaiba való beépülés
- ☐ egyéni fejlesztési tervek
- ☐ a tanítási órákba beépülő fejlesztő tevékenységek
- ☐ állandó, folyamatos konzultáció
- ☐ megfelelő kompetenciákkal rendelkező pedagógus alkalmazása (elfogadás, empátia, tolerancia stb.)

Kiemelt feladatok:

- ☐ tanév elején végzett pedagógia mérésekkel ki kell szűrni, hogy kik azok a tanulók, akik tanulási kudarcban szenvednek (évismétlés, alulteljesítés)
- ☐ fel kell tárni a kudarc okait (szükség szerint igénybe kell venni a pedagógiai szakszolgálatok segítségét)
- ☐ szükség szerint élni kell a lassítás eszközeivel, hogy kialakuljanak azok a képességek, amelyek birtokában a többi évfolyamot évismétlés nélkül el tudja végezni a tanuló
- ☐ a tanítási órán az eltérő képességekhez alkalmazkodó óravezetést kell tervezni
- ☐ törekedni kell a megértést, ill. bevésést segítő szemléltető eszközök alkalmazására, és arra, hogy megfelelő házi feladatot kapjon a tanuló, külön ki kell jelölni évfolyamonként a minimum tananyagot, amely a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges
- ☐ a szakértői véleményben foglaltak igazgatói határozatban való betartása (mentességek, részleges mentességek, egyéni munkarend)
- ☐ a tantárgyi felmentések, javaslatok méltányos elbírálása
- ☐ a szülőkkel való kapcsolat fontossága az együttműködés elveinek figyelembe vételével
- ☐ a tanulás kötelesség, a tanulás igényesség fogalmainak kialakítása

- a szép helyes magyar beszéd igényének kialakítása, a trágár beszéd kerülése.

A tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarokkal összefüggő pedagógiai tevékenység

A beilleszkedési és magatartási zavar komplex jelenség, a személyiség problémája, amelyben érzelmi, érzelmi és akarati tényezők ötvöződnek. A különböző intellektuális és érzelmi tényezők együttes feltárására és fejlesztésére törekszünk.

Az ilyen nehézségekkel küzdő tanulók felzárkóztatásához a tanórán kívüli korrepetálások, speciális, egyéni foglalkozások nyújtanak segítséget, és lehetővé teszik a hátrány minimalizálását vagy lehetőség szerinti megszüntetését. Ennek leghatékonyabb eszközei a rendszeres kapcsolattartás, beszélgetés, szülői értekezletek, fogadónapok. Gyakran az otthoni környezet nevelési hiányosságait is az iskolában kell pótolni. A szülők nagy része nem motivált arra, hogy gyermekét a tanulásban segítse, de még arra sem, hogy teljesítményét értékelje. Ezért kiemelt helyen kell foglalkozni a helyes tanulási szokások és képességek kialakításával, a helyes önértékeléssel.

Általános feladatunk a tanulási, magatartási és beilleszkedési zavarral küzdő tanulóknál a szakértői bizottságokkal való kapcsolat felvétele és szakvélemény kérése, a szakértői bizottságok pszichológusainak javaslatai alapján pedagógiai módszerekkel a tanuló támogatása, osztályközösségbe történő visszaillesztése és kapcsolatainak javítása osztály- és iskolatársaival a pszichológus és a fejlesztő pedagógusok közreműködésével.

A kitűzött célok elérése érdekében folytatott tevékenység alatt mindvégig előttünk áll, hogy minden gyerek individuum. A fejlesztő munka eltér a „hagyományos” pedagógiai tevékenységtől. A fejlesztés nem felzárkóztat, hanem olyan képességeket fejleszt, melyek a gyerekek iskolai teljesítményét javítják. A képességfejlesztés a szülő beleegyezésével és aktív támogatásával végezhető. A fejlesztés tartalmilag kiterjed mindazon részterületekre, amelyeket a szakértői bizottság megjelöl.

Fő célunk minden tanuló számára lehetővé tenni az optimális intellektuális és érzelmi fejlődést, a testi-lelki és szociális kibontakozást, hogy belső harmóniában, önmagával és környezetével egyensúlyban éljen.

A fejlesztésbe bekerülők köre azon tanulók, akik a tanulási képességeket vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok (továbbiakban: szakértői bizottságok) tanulási képességvizsgálata alapján részképesség zavarokkal, tanulási nehézséggel, illetve másodlagosan kialakuló magatartási zavarokkal küzdenek.

A fejlesztés célja:

- Pozitív énkép, jó kommunikációs képesség

- ☐ Idegrendszer fejlődésének biztosítása
- ☐ Mozgásfejlődés
- ☐ Érzelmi élet fejlődése
- ☐ Beszéd fejlődése
- ☐ Érzékszervek fejlődése
- ☐ Prevenció, reedukáció
- ☐ Ismeretek bővítése
- ☐ Iskolai szerepeknek, elvárásoknak való megfelelés.

Módszerek:

- ☐ Életkori sajátosságokhoz alkalmazkodóan, lehetőség szerint élményszerűen, az érzelmi motivációra építve kerülnek kialakításra a fejlesztő terápiák a szakértői véleményben meghatározott fő fejlesztési területek alapján.
- ☐ A felzárkóztatásra szoruló tanulókkal való foglalkozást differenciáltan, illetve kiscsoportos foglalkozások keretében oldjuk meg.

A felzárkóztatás célja:

- ☐ A környezeti hátrányok kompenzálása, az osztály, illetve az iskolai közösségbe való bekapcsolódás és továbbhaladás lehetőségének biztosítása, az esélyegyenlőség megteremtése.
- ☐ Készségek, képességek fejlesztése.
- ☐ A napi tanulás feltételeinek biztosítása, a korrekciós tevékenység és a korrepetálás révén a napi lépéstartás megszervezése, az eredményes tanulási folyamat megszervezése.
- ☐ Valamely részképesség területén megnyilvánuló hátrány kompenzálása.
- ☐ Viselkedési szokások kialakítása, változtatása, gyakorlati alkalmazása, az általános emberi normák, valamint az iskolai házirend szellemében.
- ☐ Pályára irányítás, pályaválasztás, a beiskolázás segítése.

A tehetséggondozás pedagógiai tevékenysége

Pedagógusainktól a kiemelt figyelmet igénylő tanulóink másik nagy területe a tehetséggondozás. Tehetségük tekintetében kiemelkedő tanulóinkkal a tanórák keretében csoportbontásban, differenciáltan vagy külön foglalkozásokon, szakkörökön, délutáni program keretében, esetleg mentorprogramban kell foglalkoznunk. A tehetség kibontakozása mindig fejlesztő munka eredménye. Minél több lehetőséget kell adnunk tanulóinknak az érvényesülésre OKTV-n, országos és regionális versenyeken, hogy bizonyíthassák átlag feletti tudásukat. Segítenünk kell előrehaladásukat, továbbtanulási lehetőségeiket.

Minden pedagógus, de elsősorban a szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk fejlesztésükről.

E tevékenység kiterjed a tanórai és tanórán kívüli területekre egyaránt, és a legszorosabb együttműködést igényli a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel. A tehetséggondozás módszereiben célirányos tanulásszervezési eljárásokat alkalmazunk, ösztönözzük a pedagógusok szakirányú továbbképzéseit (tanulásmódszertan, tehetségdiagnosztika).

A tehetséggondozás lehetséges szervezeti formái, pedagógiai feladatai:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése. A tanítási órán differenciált feladatok biztosítása. Csoportbontásnál fontos a viszonylagos homogenitás, hogy a tehetséges gyermekek a velük versenyképes kortárstanulókkal ismételten összemérhessék képességeiket, erejüket. Megvalósulhat a tantervdúsítás, tananyag gazdagítás. Egyes anyagrészekkel elmélyültebben foglalkozhatnak, gazdagíthatják a követelményrendszert, projektet készíthetnek, gyűjtő- és kutatómunkát végezhetnek
- Emelt óraszámú tantárgyak tanítása.
- Emelt szintű érettségire felkészítés
- Felkészítés a felsőfokú továbbtanulásra, ennek irányítása, segítése, felvételi előkészítő foglalkozások szervezése
- Szakkörök, klubok, tehetséggondozó programok (szakkörök, művészeti foglalkozások, dráma, vizuális kultúra, szakmai diákkörök)
- Iskolai sportkör
- Pályázatok tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozásai, felkészítés pályázatokon való részvételre
- Képzőművészeti kiállítások
- Tanulmányi és sportversenyekre felkészítés, azokon való részvétel
- A versenyek részletes felsorolása az éves munkatervben jelenik meg
- Vetélkedők, iskolai rendezvények
- Szervezett kedvezményes árú színház, hangversenylátogatások (diákbérlet)
- Sporttáborok, vándortáborok, nyelvi táborok, stb.

A középiskolás kor ad igazán teret a hatékony, speciális tehetségfejlesztéshez. Fontos azonban, hogy a programok ne legyenek túlzóan speciálisak. A tehetség általános képességeihez tartozó elemek fejlesztéséről sem szabad megfeledkezni, lehetőséget kell biztosítani a tanuló számára, hogy érdeklődésének változásával új, magas szintű képességének megjelenésével összhangban tudjon változtatni képzési menetrendjén. Rugalmas, sokféle képességterületet átfogó programokra van tehát szükség, a lényeg azonban, hogy a középiskolás korszak végére találjuk meg a

gyerek igazi értékeit, s készítsük elő a felsőoktatásban a számára legadekvátabb területen való sikeres tanulmányokra.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

A diákönkormányzati munkát segítő pedagógiai feladatok

Az iskola része a társadalomnak, így a társadalom és a demokrácia szabályainak az iskolában is érvényesülniük kell. A diákönkormányzat tevékenysége a demokráciára és a társadalmi struktúrákra vonatkozó gyakorlati ismeretekkel felkészíti a tanulókat a társadalmi életre.

Ennek módjai és elvei:

- a diákjogok, a tanulói érdekvédelem, az érdekérvényesítés, a panaszjog és az érdemi válaszhoz való jog tiszteletben tartása
- e jogok érvényesíthetőségének biztosításához szükséges eljárási szabályok betartása
- a diákok viszonylagos önállóságának és valódi részvételének biztosítása döntésekben és életük szervezésében
- az oktatásban megjelenő tanulói kötelességek és jogok tanítása
- biztosítani kell, hogy a diákok véleményüket szabadon és büntetlenül kifejezhessék
- az iskola közéleti kultúrájának fejlesztése
- a diákönkormányzat működési feltételeinek biztosítása
- az együttélésből fakadó konfliktusok kezelése
- a tantestület segítse a demokratikusan megválasztott diákképviselőket, hogy szerepüket gyakorolhassák

Az oktatásnak a kölcsönös tiszteleten, megértésen, demokrácián és tolerancián kell alapulnia.

A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskolában folyó pedagógiai munka hatékonyságának fokozása, az eredményesség tartósan magas szinten tartása érdekében szükséges és elengedhetetlen a programban meghatározott alapelveink és feladataink összehangolása a családban folyó neveléssel. Rendkívül fontos, hogy folyamatos és egyenrangú, azaz kölcsönös kapcsolat legyen a szülők, az iskolai pedagógusok és az osztályfőnökök, valamint az iskolavezetés között. Az együttműködés, egymás segítése, tájékoztatása alapot teremt az egységes szemléletű nevelés kialakítására.

Az iskolai partnerek együttműködésének szervezeti keretei: nevelőtestület, munkaközösségek, osztályfőnöki munkaközösség, az egy osztályban tanítók közössége, szülői munkaközösség, diákönkormányzat.

Az osztályok szülői közössége saját soraiból iskolai szintű választmányt hoz létre. A szülői munkaközösség (szülői szervezet) működési rendjét maga határozza meg. A szülői munkaközösség és az iskolaigazgató kapcsolattartása folyamatos, az igazgató legalább félévenként – de a feladat jellegétől függően, szükség szerint – információkat ad az intézmény helyzetéről, a tanulókat érintő kérdésekről és általában mindenről, ami az intézmény működését érinti. A szülői választmány elnöke folyamatosan és szükség esetén azonnal jelzi a megoldást igénylő szülői problémákat az iskola igazgatójának.

A szülői munkaközösség választmányi elnöke vagy megbízottja – meghívás alapján – részt vehet a nevelőtestület értekezletein és az iskola rendezvényein.

A szülői közösség véleménynyilvánítási lehetőséggel rendelkezik minden olyan, az iskola működésével összefüggő kérdésben, amelyet a törvényi szabályozás előír.

A szülőkkel való kapcsolattartás további formái: osztály szülői értekezletek, szülői fogadónap, egyéni fogadóórák, alkalmi esetmegbeszélések, szülők és pedagógusok közös iskolai rendezvényei, szülői tájékoztatás ellenőrző könyvön, digitális naplón keresztül.

A diákszervezetek együttműködését a diákönkormányzat alapszabályában megfogalmazottak határozzák meg. Diák-önkormányzati fórumokon, diákközségi ülésen az intézményvezetés és a DÖK segítő tanár képviseli a nevelőtestületet.

Közvetlen partnereink érdekképviselői szervei, testületei minden olyan eszközzel és lehetőséggel rendelkeznek, amelyeket számukra a hatályos jogszabályok biztosítanak.

A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Vizsgafajták

Osztályozóvizsga

Osztályozóvizsgát tesz az a tanuló,

- akinek éves hiányzása a jogszabályban előírt mértéket meghaladja (a tanuló csak eredményes osztályozóvizsga letételével folytathatja tanulmányait magasabb évfolyamon),
- akinek hiányzása egy adott tárgyból a tantárgy óraszámának 30%-át meghaladta és érdemjegyei nem teszik lehetővé az osztályozást az adott tárgyból,
- aki vendégtanuló,
- aki tanulmányait egyéni munkarend szerint végzi
- aki előrehozott érettségi vizsgát kíván tenni.

Kérelemre létesített egyéni munkarend esetén a tanuló félévkor és év végén tehet osztályozóvizsgát 3 tagú bizottság alapján az arra a tanévre meghatározott követelmények alapján. A félévi

osztályozóvizsgán szerzett osztályzat (vizsgajegy) tájékoztató jellegű. A tanulónak év végén az egész év tananyagából kell vizsgáznia, ha félévi vizsgajegye elégtelen volt, illetve félévkor nem kívánt vizsgázni.

Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát tesz az a tanuló, aki

- tanulói jogviszony átvétellel való létesítéséhez más iskolatípusból kéri felvételét,
- eltérő tanterv szerinti tanulmányokat folytatott és azonos vagy magasabb évfolyamra jelentkezik,
- aki tanulmányait valamely tantárgyból a már működő emelt szintű csoportban kívánja folytatni.

A tantárgyi követelményeket a szakmai munkaközösségek jelölik ki. A felvételtől az igazgató dönt.

Javítóvizsga

Javítóvizsgát tesz az a tanuló,

- aki tanév végén valamely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott,
- aki osztályozó-, különbözeti vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezte be, illetve az előírt időpontig nem tette le,
- aki az osztályozó-, pótlóvizsga követelményeinek nem felelt meg.

Pótlóvizsga

Tanulmányok alatti pótlóvizsgán vehet részt az a tanuló, aki neki fel nem róható ok miatt nem tudott osztályozó- vagy javítóvizsgát tenni.

Vizsgaidőszakok

- javítóvizsga, pótlóvizsga: augusztus 15. – augusztus 31.
- osztályozóvizsga: általában a félévi vagy az év végi osztályozó konferenciák előtt, illetve indokolt esetben a szorgalmi időszakban bármikor
- különbözeti vizsga: szervezhető annak a tanévnek a végéig, amelyben a tanuló felvétele történt.

Az igazgató engedélyezheti, hogy a tanuló a fentiekől eltérő időpontban tegyen vizsgát.

A tanulmányok alatti vizsgák rendje

A tanuló jelentkezési lapot és írásos tájékoztatót kap a vizsga időpontjáról, helyéről, a vizsgarészekről, továbbá a vizsgával kapcsolatos jogorvoslati lehetőségről (felülbírálati kérelem, törvényszéki kérelem, független vizsgabizottság előtti vizsga). A tájékoztatási kötelezettségnek megfelelően a vizsgák témaköreit írásban megkapja a tanuló legalább két hónappal a vizsganap előtt a vizsgát szervező igazgatóhelyettestől. A szaktanár a témakijelölést 3 példányban készíti el: a diák, a munkaközösség-vezető és az igazgatóhelyettes részére.

A szóbeli vizsgák rendje

A szóbeli vizsgák 3 tagú vizsgabizottság előtt zajlanak. A tanuló a kérdező tanár által kiadott kérdések megválaszolása előtt legalább 15 perc gondolkodási időt kap. Ezt követően választát 10-15 percen belül önállóan fejt ki. A szóbeli vizsgák eredményének kihirdetése az adott vizsganapon történik.

Az írásbeli vizsgák rendje

A vizsgateremben egy időben padonként 1 tanuló vizsgázhat. Az ülésrendet a felügyelő tanár jegyzőkönyvben rögzíti. A tanulók csak az iskola bélyegzőjével ellátott papíron dolgozhatnak. A rajzokat ceruzával, minden egyéb munkát tollal kell elkészíteni. Az íróeszközről, illetve az engedélyezett segédeszközökről a tanulók maguk gondoskodnak. A tanulók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek és a vizsga rendjét nem zavarhatják meg. Az írásbeli feladatok megoldásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként maximum 60 perc; magyar nyelv és irodalomból 90 perc. Egy napon legfeljebb két írásbeli vizsga szervezhető. Az elégtelen írásbeli vizsgaeredmény szóbeli vizsgán javítható.

A felvétel és az átvétel helyi szabályai

Belépés az iskolába

A 9. évfolyamra lépés feltétele

Jelentkezési lap kitöltése, az általános iskola 8. évfolyamának befejezése a jelentkezőknél legalább közepes eredménnyel. Az emelt szintű képzéseket indító gimnáziumi osztályokat választók felvételi vizsgát tesznek az általános tantervű képzéshez meghatározott, országosan egységes felvételi követelmények szerint. A felvételi rangsort a hozott pont (50%), a matematikából tett központi felvételi vizsga eredménye (reál osztályban 40%, humán osztályban 10%), illetve az anyanyelvi feladatlap eredménye (reál osztályban 10%, humán osztályban 40%) határozza meg. Beiratkozás az iskola munkatervében meghatározott időpontban.

Átlépés másik iskolából a felsőbb évfolyamokra

Iskolánkba való átlépésnél minden évfolyamon kívánatos a legalább közepes tanulmányi eredmény és az osztály idegen-nyelvi csoportjainak megfelelő nyelvi előképzettség. A két iskola helyi tantervének áttekintése után előírt különbözeti vizsgákat a tanulónak a legközelebbi osztályozó konferencia előtt sikerrel teljesítenie kell. Szükség esetén egyéni programok kidolgozására is van lehetőség.

Továbbhaladás az iskolában

A magasabb évfolyamba lépés feltétele

A helyi tanterv követelményeinek legalább elégséges szintű teljesítése. Ha a tanuló valamely tantárgyból nem teljesíti a továbbhaladási kritériumokat, legfeljebb 3 tantárgyból javítóvizsgát tehet, és sikeres javítóvizsgák esetén tanulmányait magasabb évfolyamon folytathatja. Sikertelen javítóvizsga esetén (a nem tanköteles tanuló egyszer) évet ismételhet.

A tanulmányi követelmények rövidebb idő alatt történő teljesítése

A tanuló kérvényezheti, hogy osztályozóvizsgát tessen. Vizsgát tenni legkorábban a tárgyévvel megelőző augusztusban lehet. Az osztályozóvizsga írásbeli és szóbeli részből áll és bizottság előtt zajlik. Az így felszabaduló órákat a tanuló más tárgyak tanulására fordíthatja.

A tanulói jogviszony megszűnése

Az iskolai tanulmányok befejezése előtt

A tankötelezettség ideje alatt csak a tanuló átvételét igazoló másik intézmény írásbeli nyilatkozata után szűnhet meg a diák tanulói jogviszonya iskolánkban. A 18. életév betöltése előtt csak a szülő, a gondviselő által is aláírt kérelemre szüntethető meg tanulói jogviszony. A tankötelezettség megszűnése után a tanuló kiléphet az intézményből. A tankötelezettség idején túl a tanulói jogviszony megszüntethető abban az esetben is, ha az intézmény tantestülete fegyelmi eljárás lefolytatása után a tanulót alapos indokkal alkalmatlannak tartja a tanulmányok további folytatására, illetve az igazolatlan órák száma a jogszabályban meghatározott mértéket meghaladja.

A tanulói jogviszony megszűnése az iskolai tanulmányok befejezésekor

Megszűnik a tanulói jogviszony a gimnáziumi tanulmányok esetén az utolsó évfolyam elvégzését követő első érettségi vizsgaidőszak utolsó napján.

Helyi tanterv

A helyi tanterv

- ☐ Magyarország Alaptörvénye
- ☐ a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- ☐ 229/2012. (VIII.28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- ☐ 2012. évi CXXIV. Törvény, a Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. CXC törvény módosítása
- ☐ 20/2012. (VIII.31.) EMMI Rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- ☐ A szakképzésről szóló 2019. év LXXX. törvény
- ☐ A szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet
- ☐ a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) kormányrendelet,
- ☐ a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 5/2020. (I. 31.) kormányrendelet,
- ☐ a 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók,
- ☐ az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997 kormányrendelet,
- ☐ A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény

A választott kerettanterv megnevezése

A 2020-as NAT-hoz illeszkedő tartalmi szabályozók tartalmazzák a kerettanternünket, mely alapján iskolánk helyi tanterve készült.

Az iskola helyi tantervének kialakításakor a fenti kerettantervek kötelező tananyagtartalmát és időkereteit vettük alapul. A szabadon tervezhető órakeretet (az éves óraszám legfeljebb 10%-át) az iskola a következő területeken használja fel:

- ☐ felzárkóztatás,
- ☐ tehetséggondozás,
- ☐ idegen nyelvi kompetencia fejlesztése,
- ☐ matematikai kompetencia erősítése,
- ☐ projektmódszerrel megvalósuló komplex tantárgyközi programok.

Az iskola képzési rendje

Gimnáziumi képzés 9–12. évfolyamának tantárgyi rendszere és óraszámai

*Általános tantervű gimnáziumi képzés (emelt óraszámú matematika, angol nyelv)
9–12. évfolyamának tantárgyi rendszere és óraszámai*

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok a 9–12. évfolyamon

Óraterv 9-12. évfolyam, gimnázium	általános tantervű (emelt óraszámú matematika, angol nyelv)					
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.		12. évf.	
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4		4	
Matematika	3+1	3+1	3+1		3+1	
Történelem	2	2	3		3	
Állampolgári ismeretek					1	
Természettudomány*			(2)			
Kémia	1	2				
Fizika	2	3				
Biológia	3	2				
Földrajz	2	1				
Angol nyelv	3+1	3+1	4		4	
Német nyelv (I. idegen nyelv, II. idegen nyelv)	3	3	4	3	4	3
Művészetek**			1			
Ének-zene	1	1				
Vizuális kultúra	1	1				
Dráma és színház					1	
Digitális kultúra	2	1	2			
Testnevelés	5	5	5		5	
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1		1	
Kötelezően választandó fakultáció			4		4	
Kötelező tanítási órák	34	34	32	31	31	30
Szabadon választható tanórai foglalkozás			2		2	
Diák óraszám	34	34	34	33	33	32

* Azon tanulóknak, akik nem tanulnak fakultáción természettudományos tantárgyat.

** Művészetek oktatása a 11. évfolyamon az Ének-zene vagy a Vizuális kultúra tantárgyak tanításával valósul meg.

Emelt szintű matematika tagozatos gimnáziumi képzés 9–12. évfolyamának tantárgyi rendszere és óraszámai

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok a 9–12. évfolyamon

Óraterv 9-12. évfolyam, gimnázium	reál (matematika, angol nyelv)					
	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.		
Tantárgyak						
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4		
Matematika	3+2	3+2	3+2	3+2		
Történelem	2	2	3	3		
Állampolgári ismeretek				1		
Természettudomány*			(2)			
Kémia	1	2				
Fizika	2	3				
Biológia	3	2				
Földrajz	2	1				
Angol nyelv	3+1	3+1	4	4		
Német nyelv (I. idegen nyelv, II. idegen nyelv)	3	3	4	3	4	3
Művészetek**			1			
Ének-zene	1	1				
Vizuális kultúra	1	1				
Dráma és színház				1		
Digitális kultúra	2	1	2			
Testnevelés	5	5	5	5		
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1		
Kötelezően választandó fakultáció			4	4		
Kötelező tanítási órák	35	35	33	32	33	32
Szabadon választható tanórai foglalkozás			2		2	
Diák óraszám (emelt szint)	35	35	35	34	35	34

* Azon tanulóknak, akik nem tanulnak fakultáción természettudományos tantárgyat.

** Művészetek oktatása a 11. évfolyamon az Ének-zene vagy a Vizuális kultúra tantárgyak tanításával valósul meg.

Emelt szintű angol és német nyelvi gimnáziumi képzés 9–12. évfolyamának tantárgyi rendszere és óraszámai

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok a 9–12. évfolyamon

Óraterv 9-12. évfolyam, gimnázium	idegen nyelvi (angol nyelv és német nyelv)			
	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Tantárgyak				
Magyar nyelv és irodalom	3	4	4	4
Matematika	3	3	3+1	3+1
Történelem	2	2	3	3
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány*			(2)	
Kémia	1	2		
Fizika	2	3		
Biológia	3	2		
Földrajz	2	1		
Angol nyelv	3+2	3+2	4+1	4+1
Német nyelv	3+2	3+2	3+2	3+2
Művészetek**			1	
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és színház				1
Digitális kultúra	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Kötelezően választandó fakultáció			4	4
Kötelező tanítási órák	36	36	34	33
Szabadon választható tanórai foglalkozás			2	2
Diák óraszám (emelt szint)	36	36	36	35

* Azon tanulóknak, akik nem tanulnak fakultáción természettudományos tantárgyat.

** Művészetek oktatása a 11. évfolyamon az Ének-zene vagy a Vizuális kultúra tantárgyak tanításával valósul meg.

Az egyes tantárgyak cél-, tananyag- és követelményrendszerét a CD-melléklet tartalmazza, illetve iskolánk honlapján (<http://www.sarvaritinodi.hu>) hozzáférhető.

A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

A Nemzeti alaptanterv (Nat) a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg.

Feladat továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

Cél, hogy a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljünk az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlesszük a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket.

Aktív tanulás, a tanulói kompetenciafejlesztés, az egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítása

Az aktív tanulás a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvétele. Igyekszünk kihasználni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket. Segítjük a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást. Differenciáló módszereink: a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés.

Az aktív tanulási alapelvek szerint szerveződő, több tantárgy, tanulási terület ismereteinek integrálását igénylő témákat, jelenségeket feldolgozó tanórák, foglalkozások, témanapok, témahetek, tematikus hetek és projektek alkalmazása segíti a tanulót a jelenségek megértésében, a problémák komplex módon történő vizsgálatában. Lehetővé tesszük iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert).

Minden gyermek, tanuló fejlődésében lényeges szerepet játszik a pedagógus fejlesztő tevékenysége. Különösen igaz ez a kiemelkedően kreatív, egy vagy több területen tehetséges, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a szakmai besorolásukat tekintve heterogén, az ok-okozati összefüggéseket tekintve fel nem tárt, ám tanulási-tanítási szempontból kihívást jelentő, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók fejlesztésének területén.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál figyelembe vesszük a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében ez az adaptálás lehetővé teszi az egyéni haladási ütem biztosítását, valamint a differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés, oktatás során az egyéni módszerek alkalmazását.

A tehetséggondozást tanórai differenciálás, versenyekre való felkészítés, ill. emelt szintű érettségire készítő fakultációs órák indításával valósítjuk meg.

A tanulói szükségletek ismeretében a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények és más szakemberek szolgáltatásainak igénybevételével egészül ki a tanulók és pedagógusok szakmai támogatása. Ez elősegíti az integrációt, illetve ennek magasabb szintjét, az inklúziót is annak érdekében, hogy a Nat-ban foglalt nevelési-oktatási alapelvek és célok minden tanuló esetében megvalósulhassanak.

Iskolánk alapító okiratában külön szó esik az autista tanulók befogadásáról. A pervazív fejlődési zavarral diagnosztizált tanulók esetében a szó valódi értelmében valósítjuk meg az inklúziót. A különleges bánásmódot igénylő diákoknál habilitációs, ill. rehabilitációs órák keretében történik a fejlesztés. Ezt iskolánkban kinevezett, szakképzett gyógypedagógus biztosítja. A gyógypedagógus munkája a teamtanításnak olyan alkalmazása, amely a fejlesztést közös tanítás során végzi el, és a tanulót tanító pedagógus, a gyógypedagógus közösen tervezett tanulási-tanítási programjára, a közös tanításra, valamint az e tevékenységet követő közös értékelésre épül.

Differenciált tanulásszervezési eljárások, a tanulói együttműködésen alapuló tanulás

A Nemzeti alaptanterv ajánlata szerint tanévenként több multidiszciplináris órát szervezünk. Ezek olyan foglalkozások, amelyek megvalósításakor a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkoznak, a tudnivalók integrálásával ismerkednek meg,

Tanítási évenként több olyan tanóra megszervezését illesztjük a helyi tantervbe, amelyben több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő (multidiszciplináris) téma kerül a középpontba, a tanóra céljának, tartalmának és megvalósítási módszereinek megjelölésével

A kollégák együttműködnek más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására. Ilyen események pl. a gólyák találkozója, a műveltségi vetélkedő, a Tinódi emléknapi.

A digitális technológiával támogatott oktatási módszerek rendszeres alkalmazása

A XXI. századi tanulási környezet nélkülözhetetlen elemét képezi az iskolai tanuláshoz kapcsolódó digitális technológiával támogatott oktatási módszerek sokfélesége, a pedagógusok ismerik és alkalmazzák azokat. Ezek a tanulási folyamatban a pedagógus-diák együttműködést és a hagyományos tanulási folyamatot is jelentősen megváltoztatják, ennek következtében új típusú szerepben jelenik meg a folyamatban mind a tanuló, mind pedig a pedagógus. Ez az iskola pedagógiai gyakorlatában és szemléletmódjában is elfogadott, elismert helyet és szerepet tölt be.

Intézményünk azon középiskolák közé tartozik, amely folyamatosan fejleszti technikai feltételeit, gyarapítja tudását annak érdekében, hogy a mai modern, digitalizálódó világban segítséget nyújtson a diákoknak a tanulásban, a felsőfokú tanulmányokra való felkészülésben és a hétköznapi életben. Iskolánk informatikai háttere (számítógéppark, okostáblás tantermek, teljes iskolai wi-fi lefedettség), tanáraink innovatív hozzáállása (digitális kommunikáció csoport) biztosítja a fent említett célok elérését. Büszkék vagyunk a 3D-s technikai parkunkra (szkenner, nyomtató, leonardo3D), valamint a High-tech biolaborunk felszereltségére (kamerarendszerek, mikroszkópok, digitális szenzorok). A digitális kultúra órákon kívül, a szakórákon, valamint a versenyekre történő felkészítés során rendre biztosítjuk tanulóinknak az IKT és digitális eszközök használatát (számítógép, okostelefon, tablet, okosóra), az internetkapcsolatot és a prezentációs eszközöket, szoftvereket.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladataink

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze. Ez valamennyi itt tanító pedagógus kötelessége.

A nevelési célok, a pedagógiai feladatok

- beépülnek az egyes tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba, illetve a tantárgyak részterületeivé válnak,
- meghatározzák az osztályfőnöki órák témaköreit,
- témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretek között folyó, egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

Az erkölcsi nevelés

Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulókkal megismertetjük nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Minden tantárgy lehetőséget ad jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságának tanulmányozásához. Az iskolai programok (például az ünnepek, megemlékezések) során diákjaink gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei (például a településen élő lengyel nemzetiség) megismerését, megbecsülését.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodnak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást nyújtunk ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. Intézményünknek is kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Iskolánk foglalkozik a szexuális kultúra kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönzik a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. A pedagógusok motiválják és segítik a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A 2011. évi CXCV. törvény a Nemzeti köznevelésről előírja a középiskolás diákoknak – az érettségi vizsga előfeltételeként – az 50 órás közösségi szolgálatot.

Iskolánkban ezt nem kényszerű kötelezettségként értelmezzük, inkább egy lehetőségként: a helyi társadalomban közösségépítésre; a szolidaritás, a segítőkészség, a szociális érzékenység kialakítására; az egymás iránti felelősség erősítésére. A tevékenység akkor szolgálja a fenti célokat, ha a diákok és a helyi közösség számára hasznos, jól szervezett, biztonságos, minden szereplőnek a jól végzett munka örömeit, az egészséges közösségben nélkülözhetetlen bizalom erősítését jelenti. Ehhez kérünk partnerséget cégektől, intézményektől, egyházaktól, hivataloktól, kollégáktól a diákok és a helyi közösség javára.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Ennek érdekében intézményünk biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint a különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével.

Sajátos pedagógiai módszerek az iskolában

A nevelőtestület és az intézményvezető döntése alapján iskolánk rendszeresen alkalmaz olyan sajátos pedagógiai módszereket, amelyek eltérnek a hagyományos tanórai keretektől, és komplexebb, élményalapú tanulást biztosítanak. Célunk, hogy a tanulók aktívan, önállóan és együttműködve fedezzék fel a tananyagot, és tapasztalati úton mélyítsék el tudásukat.

1. Téma napok

- **Jellemzői:** Egy-egy nap során a tanulók egy központi téma köré szervezett tevékenységekben vesznek részt.
- **Cél:** a tantárgyak közötti kapcsolatok feltárása, a tananyag gyakorlati alkalmazása, élményszerű tudásszerzés.
- **Példák:** Egészségnap, EU-nap
- **Módszerek:** kiscsoportos feladatmegoldás, vetélkedők, előadások, interaktív bemutatók, színházi vagy múzeumi programok.

2. Témahetek

- **Jellemzői:** Egy hétig tartó programsorozat, amely komplex módon dolgoz fel egy választott témát.
- **Cél:** a tanulók önálló kutatómunkájának ösztönzése, a kreativitás fejlesztése, a közösségi élmény erősítése.
- **Példák:** Fenntarthatósági témahét, Digitális témahét, Pénzügyi témahét
- **Módszerek:** projektfeladatok, kiállítások, csoportos előadások, interjúkészítés, digitális tartalmak előállítása.

3. Projektoktatás

- **Jellemzői:** A tanulók hosszabb időszakon keresztül, önálló vagy csoportos projektfeladatokon dolgoznak.
- **Cél:** a problémamegoldó gondolkodás, a kutatás, a kommunikációs és együttműködési készségek fejlesztése.
- **Folyamat:**
 - Téma kiválasztása és kérdések megfogalmazása.
 - Információgyűjtés, kutatás.
 - Eredmények feldolgozása és bemutatása (pl. plakát, prezentáció, videó, makett).
- **Értékelés:** a tanulói teljesítményt a folyamat, a produktum és az együttműködés alapján értékeljük.

Pedagógiai hozzáadott érték

- A tanulók aktívan, élményszerűen vesznek részt a tanulásban.
- Erősödik a tanulók közötti együttműködés, csapatszellem.
- Lehetővé teszi az egyéni képességek kibontakoztatását.
- Segíti a kulcskompetenciák fejlesztését (kommunikáció, digitális kompetencia, problémamegoldás).
- Hozzájárul a tanulók motivációjának növeléséhez, és a tanulási kudarcok csökkentéséhez.

Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A szakmai munkaközösségek a tankönyvek, taneszközök kiválasztásánál a következő szempontokat veszik figyelembe:

- a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének
- a taneszköz legyen jól tanítható, jól tanulható
- a taneszköz nyomdai kivitelezése legyen alkalmas a tantárgy óraszámának és igényeinek megfelelő használatra több tanéven keresztül
- a taneszköz minősége, megjelenése legyen alkalmas a diákok esztétikai érzékének fejlesztésére, nevelje a diákokat igényességre, precíz munkavégzésre, a taneszköz állapotának megővására

Előnyben kell részesíteni azokat a taneszközöket:

- amelyek több éven keresztül használhatók
- amelyek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai
- amelyekhez megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök állnak rendelkezésre (pl. munkafüzet, tudásszintmérő, feladatgyűjtemény, gyakorló)

- amelyekhez rendelkezésre áll olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát pl. feladatok, videók, animációk, 3D modellek, szerkesztő és grafikonrajzoló, statisztikai programok, interaktív feladatok, számonkérési lehetőségek, játékok stb. segítségével
- amelyekhez olyan hozzáférés biztosított, amely az iskolában használt digitális eszközöket és tartalmakat interneten keresztül a diákok otthoni tanulásához is nyújtani tudja

Választható tantárgyak, foglalkozások

Fakultációválasztás

Iskolánk képzési rendje szerint a kötelezően előírt óraszámok mellett az utolsó két évben az érdeklődésnek vagy a pályaválasztásnak megfelelően legalább egy, legfeljebb három tantárgyból emelt óraszámban tanulhatnak a diákok.

A választható tanórai foglalkozásokat az igazgató a fenntartó jóváhagyása után hirdeti meg, a foglalkozást várhatóan vezető tanár nevének, valamint a felkészítés szintjének a szerepeltetésével. A választott tantárgyak köre csak a diákok jelentkezése után válik véglegessé. A tanuló csak az igazgató engedélyével módosíthatja döntését.

A természettudományos ismeretek és kiemelten a matematikai, természettudományos, mérnöki-műszaki és informatikai készségek fejlesztése érdekében a gimnáziumban a 11. évfolyamon azon tanulóknak, akik nem tanulnak emelt óraszámban vagy fakultáción természettudományos tantárgyat, egy jelenségek vizsgálatán alapuló, komplex szemléletmóddal oktató, a természettudományos műveltséget bővítő tantárgyat kell felvennie.

Az iskola személyi feltételrendszere nem teszi lehetővé, hogy a tanuló pedagógust válasszon.

Tanórán kívüli foglalkozások

Tehetséggondozó, hátránykompenzáló, felzárkóztató és egyéni foglalkozások

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a hátrányok megszüntetését az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó, hátránykompenzáló és felzárkóztató foglalkozások segítik.

Iskolai sportkör

Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör sportcsoportjainak foglalkozásai a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítják a tanulók mindennapi testedzését, valamint az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre való felkészítést.

Szakkörök

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziak, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembevételével minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

Versenyek, vetélkedők, bemutatók

A tehetséges tanulók fejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A tanulókat az iskolán kívül szervezett versenyeken való részvételre is felkészítjük.

Kirándulások

Az iskola nevelői a nevelőmunka elősegítése céljából a szülők többségének kérésére az osztályok számára évente egy alkalommal kirándulást szervezhetnek. Ezeknek a kirándulásoknak a megszervezése nem kötelező iskolai feladat, így intézményünk anyagilag nem támogatja azt. A kirándulásra 1 tanítási napot kaphat egy osztály, illetve igazgatói mérlegelés alapján további napok is adhatók. Osztálykirándulásnak számít, ha a diákok legalább 80%-a részt vesz a programon. Kisebbségi létszám esetén az osztálykirándulást csak tanítás nélküli napon lehet megtartani.

Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését segítik a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. A tanulók részvétele az ilyen foglalkozásokon, amennyiben költségekkel jár, a szülő beleegyezéséhez kötött.

Szabadidős foglalkozások

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat felkészíteni azaz, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez. A tanulók részvétele a szabadidős rendezvényeken önkéntes.

Iskolai könyvtár

A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti. A könyvtár működési rendjét az iskolai Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza. Az iskolai könyvtárat az iskola tanulói, dolgozói díjmentesen használhatják. Tanulói jogviszony, illetve munkaviszony létesítésével valamennyi diák és dolgozó jogosult a könyvtár használatára.

Tanulószooba

Tanulósobai foglalkozást a szülők, illetve a tanulók nagyobb csoportjának kérésére az iskola indíthat.

Felkészítés az érettségi vizsgára

Középszintű érettségi vizsgára történő felkészítés

Magyar nyelv- és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv tantárgyakból a kötelező órákon, továbbá e tantárgyak mellett kémia, földrajz, digitális kultúra tantárgyakból a kötelezően vagy a szabadon választott órák keretében a 11-12. évfolyamon heti plusz 2 órában.

Emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés

Magyar nyelv- és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv, fizika, biológia tantárgyakból a kötelező órák mellett a kötelezően vagy a szabadon választott órák keretében a 11-12. évfolyamon heti plusz 2 órában.

Amennyiben igény van további tantárgyakból érettségire való felkészítésre, azt a jelentkező tanulói létszám és a rendelkezésre álló óraszámától függően az iskola biztosítja. A felkészítés indításáról és az arra fordítható óraszámáról az igazgató dönt.

A vizsgázó – függetlenül attól, hogy a középiskolában milyen szintű vizsgára készült fel – dönt abban a kérdésben, hogy középszinten vagy emelt szinten tesz érettségi vizsgát az egyes vizsgatárgyakból. Tanulói igény esetén az iskola megszervezi a középszintű érettségi vizsgát minden olyan vizsgatárgyból, amely a helyi tantervében szerepel.

A tanulók az iskola képzési rendjében szereplő kötelező tantárgyak minimális óraszámához meghatározott helyi tantervi követelmények teljesítése után a következő választható érettségi vizsgatárgyakból tehetnek érettségi vizsgát:

■ közismereti érettségi vizsgatárgyak

- fizika, kémia, biológia, földrajz, ének-zene, vizuális kultúra, állampolgári ismeretek, testnevelés, angol nyelv, német nyelv, digitális kultúra

A középszintű érettségi vizsga témakörei

Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló – többször módosított – 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet 2. számú melléklete szerint.

Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet melléklete szerint.

Az egyes vizsgatárgyak részletes vizsgakövetelményei tartalmazzák az adott vizsgatárgy vizsgakövetelményeit és vizsgaleírását, továbbá a középszintű, illetve az emelt szintű érettségi vizsga témaköreit.

A tanulók értékelése

A tanulóval szemben támasztott elvárások egyértelműek az azokhoz igazodó mérési stratégiákkal együtt, és már a tanulási folyamat elején megismertetjük a tanulókkal és a szülőkkel. Az iskolai légkör bizalmi jellege biztosítja, hogy a tanulási problémákra és a személyes nehézségekre időben fény derüljön. A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja. A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenységünk során végzett értékelésünk adatokra és tényekre támaszkodik. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáinak meghatározásában. Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munka figyelembe veszi a tanuló előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésére gyakorolt hatását és a pedagógiai célokat. A rendszeres értékelés és visszajelzés lehetővé teszi a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését. Mindkét értékelési típus (a kiinduló állapot értékelése és a fejlesztő, segítő támogató értékelés) önfejlesztésre és kitartásra ösztönzi a tanulót fejlődésének, valamint tudásának gyakori, interaktív módon történő visszajelzésével.

Értékelési alapelvek

- a pedagógus számára egyrészt törvényi kötelezettség, másrészt vállalt felelősség
- nem megtorló, hanem a tanuló folyamatos fejlesztését szolgálja
- törvényes, szakszerű, tervszerű, kiszámítható, nyilvános folyamat
- az értékelt bevonásával történik
- részben kritérium-, részben normaorientált
- tartalmazza a kritériumokat, indikátorokat

Az értékelés célja

- legyen kimutatható a nyilvánosságra hozott követelményrendszernek való megfelelés
- legyen követhető az intézményi céloknak, értékeknek való megfelelés

- legyenek kimutathatóak a pedagógiai eredmények a nevelési programban megfogalmazott céloknak való megfelelés alapján
- a választott értékeken, objektivitáson alapuló legyen az egyén szakmai fejlődése

Az értékelés fajtái

Diagnosztikus értékelés (bemenet): adottságok, kulcskompetenciák (képességek, ismeretek), igények, elvárások, szocio-emóció (attitűd, aspiráció), személyiség

Szabályozó értékelés (folyamat): tanulás, személyiségfejlődés, pályorientáció

Összegző értékelés (kimenet): eredmények, teljesítmények, kulcskompetenciák, képességek, ismeretek (tanulmányi eredmények, versenyeredmények, továbbtanulás, beválás), elégedettség, szocio-emocionális terület (attitűd, aspiráció, „szorgalom”), személyiség (én/önismeret, szabálykövetés, „magatartás”, elismerések, elmarasztalások), kapcsolat (kortárscsoport, pedagógus, személyzet, osztály, iskola)

Az értékelés formái

Önértékelés, osztályfőnök értékelése, szaktanár értékelése, (kortárs)csoport értékelése

A tanulmányi munka értékelése

Az értékelés célja: tájékoztatás, visszacsatolás, orientálás, külső szabályozás, motiválás, megerősítés.

Az értékelés követelményei: tárgyszerűség, megbízhatóság, érvényesség, egyenletes terhelés.

Az órákon érdemjeggyel kell értékelni a tanulók tudását, ismereteinek gyakorlati alkalmazását, a foglalkozásokon való aktív részvételüket.

Jeles / 5/ érdemjegyet kap a tanuló, ha a kijelölt tananyagban a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tett;

Jó / 4/ érdemjegyet kap a tanuló, ha a kijelölt tananyagban a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával eleget tett;

Közepes / 3/ érdemjegyet kap a tanuló, ha a kijelölt tananyagban a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tett, a nevelő vagy tanulótársa segítségével (javítására, kiigazítására) többször rászorult;

Elégséges / 2/ érdemjegyet kap a tanuló, ha a kijelölt tananyagban a tantervi követelményeknek súlyos hiányosságokkal eleget tett, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel és készségekkel rendelkezik;

Elégtelen /1/ érdemjegyet kap a tanuló, ha a kijelölt tananyagban a tantervi követelményeknek nevelői útbaigazításokkal sem tudott eleget tenni, és a tantervben előírt gyakorlati munkafolyamatokat önállóan elvégezni nem tudja.

A tanuló teljesítményét folyamatosan értékeljük, és félévente minden tantárgyból legalább három érdemjegyet adunk.

Az iskola nevelői személyes felelősséggel döntenek az osztályozás-értékelés kérdésében. Döntéseiket azonban indokolni kötelesek, ha erre a nevelőtestület igényt tart.

Az érettségi felkészítés történhet osztálykeretben, illetve évfolyamszinten szerveződött csoportokban. Ha a tantárgyat alapórában is tanulják, az érdemjegyet az alapórát tartó tanár adja a felkészítőn végzett teljesítmény figyelembevételével, az óraszámok arányának megfelelően. Ha a tanuló csak fakultációra jár, ottani munkája alapján kapja érdemjegyét.

A félévi és év végi osztályzatokat az adott időszakban szerzett érdemjegyek alapján, pedagógiai szempontok figyelembevételével alakítjuk ki. Az osztályozóvizsgán az ott nyújtott írásbeli és szóbeli teljesítményt értékeli a bizottság.

A félév és a tanév végén az egyes tantárgyakban elért kiemelkedő teljesítményért, az általános követelményszintet meghaladó munkáért a tanuló tantárgyi dicséretet kaphat.

Ha a tanulónak legalább három tantárgyi dicsérete van, az osztályfőnök javaslatára a tantestület általános dicséretet adhat.

Az iskolai beszámoltatás formái

- témazáró dolgozat
- szóbeli felelet, röpdolgozat, feladatlap
- projektmunkák, prezentációk, transzparenszek, kiselőadások, esszék
- egyéni megfigyelések, kísérletek, mérések
- írásbeli házi feladat, füzetvezetés ellenőrzése
- gyakorlati tevékenység ellenőrzése, minősítése
- próbaérettségi

Az írásbeli és szóbeli számonkérés arányának megválasztása az adott tárgyból az érettségi vizsga formájától függ, a tanárok módszertani szabadsága érvényesül.

Témazáró dolgozat

Egy nagyobb egység lezárása utáni számonkérés. Idejét, a rá való felkészülés formáit a tanmenet rögzíti. Tanórán kell megírni, időtartalma legalább 45 perc. Követelményeit a tantervi követelményekkel összhangban állapítjuk meg.

Amennyiben a tanuló az utolsó tanítási nap előtt nem írta meg témazáró dolgozatainak legalább a felét, akkor az adott tantárgyból nem osztályozható, kivéve, ha legkésőbb az év végi osztályozó konferencia előtti tanítási héten osztályozóvizsgán eleget tesz a szaktárgy éves követelményeinek.

A félévi és év végi jegyek megállapításánál a témazáró dolgozatoknak kiemelkedő szerepe van, súlyának meghatározása a szaktanár kompetenciája, amit azonban az év elején minden pedagógus köteles a tanulók tudomására hozni. Általánosságban kétszeres szorzóval kerül a naplóba. A témazáró dolgozat időpontját a megírás előtt legalább egy héttel előre közöljük. Legfeljebb két hétig tarthat a javítása. Egy tanítási napon legfeljebb két témazáró dolgozat íratható. A javítás céljából történő újraírás lehetőségéről a szaktanár dönt. A javítást kérheti a tanuló, illetve kötelezővé teheti a szaktanár. Történhet szóban vagy pótdolgozat megírásával, amennyiben azt az érdemjegyek száma vagy egy tananyagrészt ellenőrzése indokolja. Az eredeti érdemjegy is beszámít a tanulmányi munkába (beírva marad).

Szóbeli felelet

A szóbeli felelet formai és tartalmi kritériumai tantárgyanként eltérőek. Az egyéni felkészülés és/vagy a házi feladat ellenőrzésére szolgál, ugyanakkor az óra eleji ismétlést is helyettesítheti.

Középiskolában követelmény az önálló, összefüggő felelet. Az elvárásokat a szaktanárnak fokozatosan kell kialakítania úgy, hogy azok az utolsó évfolyamon feleljenek meg az érettségi követelményeknek. Az aktuális követelményeket a tanulókkal ismertetni kell.

Alapkövetelmény, hogy a diák már az előző órán megtudhassa, hogy milyen témakörből kell felelnie, így a feleletét előre fel tudja építeni, az órán kapott szempontok alapján tudja tudását mobilizálni. A feleletet a jegy mellett röviden szóban is értékeljük. A tanulóktól elvárjuk az önálló, folyamatos, szabatos kifejtést, de az elakadókat segíteni kell abban, hogy ismereteikről számot tudjanak adni.

Témakörök lezárásánál több témakört is felöllelhet. Ismétlő kérdéssel a tananyag felidézését is szolgálja. Időtartama lehetőleg ne legyen hosszabb 6-7 percnél.

Röpdolgozat

Kisebb egységek számonkérése változatos írásos formában. Célja a tanulók tudásának ellenőrzése. Legfeljebb két hétig tarthat a javítása.

Projektoktatás

A projekt olyan oktatásszervezési eljárás, amely az oktatás menetét gyakorlati problémák megoldása köré csoportosítja. Sajátos tanulási egység, technika, a megismerés fő forrásává az önálló és csoportos tapasztalást teszi. Diákjaink egyénileg vagy csoportokban rendszeresen készítenek a tanórákon (valamint a versenyekre való felkészülés során) projektmunkákat. Ezek eredményeit írásbeli beadványokban, prezentációkban, poszterekben jelenítik meg a tanulók. Iskolánk digitális kommunikációs csoportja kidolgozta ezeknek a produktumoknak az értékelési rendszerét különböző tartalmi és formai szempontokat tartalmazó értékelőlapok formájában. A honlapunkon a digitális kommunikációs adatbázison belül ezek a dokumentumok a diákok és a pedagógusok számára is elérhetők.

Célja:

- a tanulók egy-egy problémának a lehető legtöbb összefüggését és kapcsolódási pontját is felfedjék,
- a hangsúly a passzív befogadó és feldolgozó magatartás helyett a saját meglévő képességek, viselkedésformák kipróbálására és újak kialakítására helyeződik,
- a projektmódszer fő értéke a munkafolyamat: a gondolkodási folyamat, a gyakorlati tevékenységek megvalósítása során szerzett tapasztalatok, élmények szellemi és érzelmi hatása.

Értékelési formái:

A projekteknek lehet valamilyen nagyon konkrét tantervi tartalomhoz és követelményekhez köthető céljuk. Ilyen esetekben a pedagógiai értékelés egyik célja annak meghatározása, hogy vajon ezeket a tantervi követelményeket milyen mértékben teljesítik a tanulási folyamat eredményeként a tanuló. Az ilyen értékelés azokat a módszereket igényli, amelyeket a konkrét tananyagtartalomhoz, a képességek, készségek fejlesztéséhez kapcsolódó eredményesség mérésénél alkalmazhatunk.

A projektek átfogóbb nevelési, fejlesztési célokat is szolgálnak; az ezekben való előrehaladás is értékelendő. E célok ismertek lehetnek a tanulók előtt, az értékelést velük együtt érdemes elvégezni.

A projekt eredményének kvalitatív értékelése számtalan összetevőre irányulhat. Ezek a következőképp csoportosíthatók:

- ☐ maga a produktum, annak színvonala az előre megadott követelményekhez képest,
- ☐ azok a kompetenciák, amelyeknek fejlesztését a projekt tervezése során megfogalmaztuk,
- ☐ értékelni kell a munkát a tanulás szempontjából is, számba kell venni, hogy milyen tanulási folyamatok zajlottak le a projekt megvalósítási folyamatában,
- ☐ az együttműködés színvonala, szervezettsége a csoportokban, az együttműködési képesség fejlődése. Értékelni kell a munkát a társas kapcsolatok alakulása szempontjából is. Számba kell venni, hogy miként tudott együtt dolgozni az adott csoport, voltak-e konfliktusok, és képesek voltak-e azokat kezelni,
- ☐ értékelni kell a munkát az egyén szempontjából is. Hogyan tudott együtt dolgozni a csoporttal, voltak-e konfliktusai, és azok miként oldódtak meg, mennyit és hogyan tanult a projekt-munka során, mennyire érzi azt hasznosnak stb. A tanár nagyon fontos feladata a projekt-szerű oktatás során, hogy figyelje tanítványait, melyik gyerek hogyan fejlődik a munka során, hiszen annak alapján tervezhető a következő feladat,
- ☐ a projekt kivitelezése során tanúsított kreativitás,
- ☐ az önálló munkavégzés fejlődése,
- ☐ az elkészült produktumok esztétikai színvonalának értékelése,
- ☐ értékelni kell a projekt megtervezését, a terv érvényesülését
- ☐ a projekt komplex tevékenységrepertoárja lehetővé teszi, hogy a tanulók többféle szempontból értékelhessék saját magukat, tudásuk adaptivitását.

Kisérettségi

Az érettségire való felkészülést a végzős és azt megelőző évfolyamon az érettségit modellező írásbeli és szóbeli próbavizsgálattal („kisérettségi”) segítjük.

A „kisérettségi” célja: a vizsgahelyzet megismertetése a tanulókkal a 11-12. évfolyamon, valamint az érettségi vizsgafelelet és írásbeli dolgozatok megoldásának a hatályos érettségi szabályzatnak megfelelő gyakoroltatása, az arra való felkészítése magyar nyelv és irodalom, matematika, valamint történelem tantárgyból. A számonkérés formájaként segít felmérni a tanulók tudását, tájékoztatja a szülőket a diákok előrehaladásáról, segíti a pedagógusokat az érettségire való felkészítésben.

Fajtái:

a 11. évfolyamon szóbeli (magyar nyelv és irodalom, történelem)

a 12. évfolyamon írásbeli (magyar nyelv és irodalom, matematika, valamint történelem)

A vizsga anyaga:

Szóbeli: 10 érettségi tétel mintájára kidolgozott tétel az addig elvégzett tananyagból. A tételek és azok mellékleteinek összeállítása a kérdező szaktanár feladata.

Írásbeli: Az érettségi feladatlapok mintájára a négy év anyagából összeállított feladatlap.

A vizsga időpontja: A mindenkori tanév rendjéhez igazodva a vezetőség és az érintett munkaközösségek döntése szerint.

A vizsga időtartama: Az érvényes érettségi vizsgarendhez igazodva a magyar nyelv és irodalom írásbeli 90+150 perc, a szóbeli 30 perc felkészülési idő után 10 perc felelet. A matematika írásbeli 180 perc (emelt szinten 240 p). A történelem írásbeli 180 perc, a szóbeli 30 perc felkészülési idő után 10 perc felelet.

A vizsga helyszíne: A gimnázium épületének jól elkülöníthető, a vizsgát megelőzően kijelölt olyan területe, amely alkalmas az érettségi vizsga nyugodt légkörének a biztosítására.

Lebonyolítás: Az igazgatóhelyettes előzetes beosztása alapján kijelölt tantermekben.

Felügyelet: A szóbeli feleletet két fős vizsgabizottság előtt adja elő a vizsgázó, amelyet a kérdező szaktanár, a munkaközösségi tagok, az osztályfőnök és az azon a napon az osztályban tanító tanárok alkotnak. A kérdező szaktanárok aznapi óráit az igazgatóhelyettes óracserével vagy helytesszel pótolja. Írásbelin felügyel az előzetes beosztás alapján kijelölt szaktanár.

Kisérettségi értékelése: A hagyományos 1–5-ig terjedő skálán megállapított érdemjeggyel. Ennek kihirdetése az adott tantárgynak a szóbeli vizsgát követő tanóráján, háromszoros szorzóval számítva külön az irodalom és külön a magyar nyelv tantárgyakhoz, ill. történelem tantárgyhoz. Az írásbeli próba-vizsgát követő 3 munkahéten belül javítja a szaktanár a dolgozatot, majd eredményét mind a magyar nyelv, mind az irodalom tantárgyakhoz számítja kétszeres szorzóval. Történelem tan-tárgyból háromszoros szorzóval kerül a megszerzett érdemjegy a naplóba, matematika tantárgyból kétszeres szorzóval.

Egyéb formák

Minden más olyan forma alkalmas lehet a tanulók értékelésére, amely visszatükrözi a tanuló tudását, kreativitását, rátermettségét és a követelmény-rendszerrel összhangba hozható. A házi-dolgozat 50%-os súllyal kerül a naplóba.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Az otthoni munka a tanulók számára szükséges és rendszeres tevékenységet jelent. A házi feladat nem nélkülözhető a középiskolai gyakorlatból.

Az iskolán kívüli munka pedagógiai szerepe:

- az ismeretek rögzítését szolgálja

- ☐ fejleszti a különböző készségeket
- ☐ segíti az optimális begyakorlottság elérését
- ☐ önálló munkavégzésre nevel
- ☐ erősíti a tanulói motivációt
- ☐ felébreszti a kutatási, alkotási vágyat
- ☐ javítja-növeli a tanulói teljesítményt
- ☐ pontos időbeosztásra, rendszerességre nevel

Az otthoni feladatok lehetnek:

- ☐ minden tanuló számára egységesek
- ☐ tanulói csoportonként differenciáltak
- ☐ egyénre szabottak

Írásbeli (és más, nem szóbeli típusú) feladatok

Általános elvek

A rendszeresen, egyik tanóráról a másikra elvégzendő otthoni munkára fordítandó idő – az átlagos képességű tanulókhoz igazítva – ne haladja meg a 30 percet tantárgyanként.

A nagyobb lélegzetű feladatok (házi dolgozatok, kiselőadások, projektek, transzparenszek, prezentációk, önálló kísérletek/vizsgálatok) teljesítésének határidejét előre rögzítjük úgy, hogy legalább egy hétvége álljon rendelkezésre. A határidő legyen a tanulók számára is elfogadható, reális. Ha több hasonló feladat elvégzése esik egy osztályban ugyanarra az időpontra, – a diákok jelzéseit figyelembe véve – az érintett szaktanároknak kötelességük egyeztetni a teljesíthető ütemezéseket illetően.

A tanárnak az otthoni feladatokhoz konkrét útmutatást kell adnia.

Törekszünk kreatív, a tanulók érdeklődéséhez igazodó, aktualitásra építő feladatok kitűzésére. Újszerű házi feladatokkal is motiváljuk a tanulóinkat (projektmunkák, prezentációk, transzparenszek stb.) Igyekszünk differenciált feladatokat kitűzni.

A feladatok benyújtásának formáját a tanár határozza meg.

A házi feladatok elvégzését rendszeresen ellenőrizzük. A kiemelkedőket jutalmazzuk. Elégtelenül egy házi feladat hiányát vagy hibáit csak akkor büntethetjük, ha a diák számára már korábban ismert volt, hogy ezt a feladatot milyen határidővel, milyen szinten kell teljesíteni. Itt is azonban

körültekintően kell eljárni, és mérlegelni kell, hogy volt-e korábban kellő megértési és begyakorlási idő. A felszerelés hiánya nem egyenértékű a házi feladat el nem készítésével, azért elégtelen osztályzat nem adható, ugyanakkor kezdeményezhető fegyelmi intézkedés.

Korlátok

Nem adunk büntető jellegű házi feladatot.

Az iskolai szünetekre a tanulnivalókon kívül nem adunk a szokásosnál több otthoni írásbeli feladatot. Hétvégére ne legyen egy átlagos hétköznapi szintnél több írásbeli házi feladat.

Szóbeli házi feladatok

Általános elvek

Az otthoni felkészülés alapja egyik tanóráról a másikra az órán elhangzott tanári magyarázat, a közösen elvégzett feladatok/elemzések/gyakorlatok, a kijelölt tankönyvi szöveg/ábra /grafikon/térkép.

A tananyaghoz kapcsolódó kötelező vagy ajánlott irodalom/forrásmunka elolvasására, feldolgozására megfelelő időt kell adni, a feladatot időben kell közölni. Tisztázni szükséges, hogy az innen szerzett ismereteket milyen szinten kéri számon a tanár.

Értékelés

Külső értékelés

- országos kompetenciamérések
- érettségi vizsga
- OKTV és egyéb tanulmányi versenyeredmények

A magatartás és a szorgalom értékelése

A tanuló jutalmazásával, magatartásának és szorgalmának értékelésével kapcsolatos elvek

Alapelvek

- Az értékelés célja nem a büntetés, hanem a tanuló fejlődésének, erőfeszítésének és eredményeinek elismerése.
- A jutalmazás és az értékelés mindig legyen **motiváló, igazságos, átlátható és következetes**.
- Figyelembe vesszük a tanuló egyéni képességeit, előrehaladását, valamint a közösségért végzett munkáját is.

- ☐ A nevelők az egész tanulói közösség előtt ismerjék el a példamutató magatartást és kiemelkedő teljesítményt.

Magatartás értékelése

A magatartás értékelésekor a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- ☐ a házirend betartása,
- ☐ a társakkal és a felnőttekkel való kulturált együttműködés,
- ☐ a felelősségteljes, közösségépítő magatartás,
- ☐ a konfliktuskezelés módja,
- ☐ az iskolai közösségi programokban való részvétel.

Szorgalom értékelése

A szorgalom értékelésekor a tanuló munkavégzésének minőségét és hozzáállását mérlegeljük:

- ☐ a feladatok rendszeres és pontos elvégzése,
- ☐ önállóság, kitartás, tanulás iránti felelősség,
- ☐ a tanulói teljesítményben mutakozó fejlődés,
- ☐ a tantárgyak iránti érdeklődés, kezdeményezőkézség, kreativitás.

Jutalmazás

A tanuló teljesítményének és közösségi munkájának elismerésére többféle jutalmazási formát alkalmazunk:

- ☐ **Szóbeli dicséret:** azonnali pozitív visszajelzés tanórán vagy közösségi helyzetben.
- ☐ **Írásbeli dicséret:** osztályfőnöki, szaktanári, igazgatói dicséret az ellenőrző könyvben, naplóban.
- ☐ **Oklevél, könyvjutalom, emléklap:** tanév végi kiemelkedő tanulmányi, közösségi vagy sportteljesítményért.
- ☐ **Közösség előtti elismerés:** iskolagyűlésen, ünnepségen történő méltatás.
- ☐ **Jutalomprogram:** kirándulás, kulturális rendezvényen való részvétel.

Minősítési szintek

Az iskola a magatartás és a szorgalom értékelésekor az alábbi minősítési fokozatokat alkalmazza:

- ☐ Magatartás: példás – jó – változó – rossz.
- ☐ Szorgalom: példás – jó – változó – hanyag.

Záró elvek

- ☐ A tanulói jutalmazás és minősítés mindig **összhangban van a házirenddel** és az iskola szervezeti és működési szabályzatával.

- Az értékelés célja minden esetben a pozitív megerősítés, a tanulói önbizalom növelése és a további fejlődés ösztönzése.

A tanulók magatartását és szorgalmát félévenként értékeljük. A félévi és év végi értékelés kiindulópontja az osztályközösség javaslata, melyet az ott tanító tanárok pozitív vagy negatív irányban módosíthatnak. Változtatási igény esetén a nevelőtestület az osztályfőnök javaslatáról dönt.

Magatartás

Pozitívumként értékelendő, ha a tanuló betartja a házirend előírásait és társait erre ösztönzi, a közösségre háruló feladatokból tudatosan részt vállal, segítőkész, a közösségre pozitív hatást gyakorol, ha tevékenységében önálló, viselkedése példamutató, tanulmányi kötelezettségeit képességeinek megfelelően ellátja.

Negatívumként értékelendő, ha a tanuló ismételten megsérti az iskola írott és íratlan szabályait és a házirend előírásait, nem törekszik ezek betartására. Rossz hatással van társaira, akadályozza az osztályt a tanulmányi és nevelési programok során. Durva, goromba, tiszteletlen társaival és tanáraival, valamint az iskola felnőtt dolgozóival szemben.

- példás: A tanuló aktívan részt vesz a közösség munkájában, tanórákon fegyelmeztet, magatartása példamutató, igazolatlan órája nincs. Az iskolai házirendet megtartja és másokkal is megtartatja. Az iskolai követelményeket tudatosan vállalja. A tanárok 75%-a példásnak tartja, és a többiek sem adnának neki jónál rosszabbat értékelést.
- jó: A házirendet betartja, a rá bízott feladatokat elvégzi, de önként nem vállal munkát, az iskolai rendszabályokat következetesen betartja. Tanáraival, a felnőttekkel és társaival szemben őszinte, tisztelettudó. Magatartáskultúrája esetenként kifogásolható. Vigyáz iskolája, közössége vagyonára és a jó hírnevére.
- változó: A házirendet nem mindig tartja be, tanórai és tanórán kívüli magatartása fegyelmeztelen, viselkedésével szemben kifogások merülnek fel. A közösség támasztotta követelményeket ingadozva követi, a közösségi munkából csak irányítással és nem szívesen vállal részt. A közös programokról gyakran igazolatlanul távol marad. Tanáraival, társaival szembeni magatartása nem mindig udvarias. Indulatait nem mindig képes fékezni. A fegyelmező intézkedések súlyosabb fokozatai valamelyikében részesül.
- rossz: Sorozatosan megszegi a házirendet, vagy fegyelmi eljárás indult ellene. Kivonja magát a közösségi feladatokból, rossz hatással van a közösségre, munkájuk eredményességét is gátolja, rossz példát mutat, bomlasztja a közösséget. Tanáraival, a felnőttekkel és társaival szemben nem őszinte, durva, tiszteletlen. Iskolai fegyelmi büntetések valamelyik fokozatában részesül.

Szorgalom

Pozitívumként értékelendő, ha a tanuló tanulmányi kötelezettségeinek folyamatosan eleget tesz, minden tantárgyat igyekszik tehetségének, képességének megfelelően elsajátítani. Munkájával

szemben igényes, jellemzi az általános érdeklődés, képes az önellenőrzésre, a jó munka- és időbeosztásra. A tanítási órákon figyel, tevékeny. A kötelező feladatai pontos elvégzése mellett önként is végez tanulmányi munkát, társait segíti a tanulmányi munkában.

Negatívumként értékelendő, ha a tanuló tanulmányi munkáját érdektelenség és közöny jellemzi, kötelezettségeit nem teljesíti, nehezíti a közös munkát. Rendszeresen készületlen, az órai munkában nem vesz részt. Fegyelmezetlen, rendszertelen, megbízhatatlan.

- példás: Egyenletes, a képességekkel arányos tanulmányi teljesítmény, általában aktív órai munka, szaktárgyi versenyeken való részvétel, a munkáját rend, fegyelem, pontosság jellemzi. A tanítási órákra képességeihez, körülményeihez mérten maximálisan és rendszeresen felkészül. A képességeinek hiányát szorgalmával sikeresen tudja pótolni.
- jó: A feladatait nem mindig teljesíti, tanulmányi eredménye viszonylag jó, de képességeihez mérten nem nyújtja a maximumot.
- változó: A tanulmányi munkája nem folyamatos, teljesítménye látványosan elmarad a képességeitől. Az iskolai és otthoni munkájában csak időnként igyekszik. Kötelességét ismételt figyelmeztetés után teljesíti. Időnként nem ír házi feladatot, hiányos felszereléssel jár iskolába.
- bányag: A képességeihez és körülményeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében, kötelességét gyakran elmulasztja, munkájában megbízhatatlan. Képességei ellenére év végi osztályzata egy vagy több tárgyból elégtelen.

Aki bizonyítványát osztályozóvizsgálával szerezte, magatartásból és szorgalomból nem kap minősítést.

Az osztályfőnök félévente, az osztályozó értekezlet előtt elkészíti, elemzi és értékeli tanítványai magatartását, a tanulmányi munkához való viszonyuk alapján értékeli az osztály közösségi, tanulmányi, kulturális munkáját, sporttevékenységét. Megállapítja, van-e előrelépés az osztály fejlődésében, az iskolai normák érvényesülésében, a házirend betartását illetően. A félév során kialakult véleményét tanítványaival megbeszéli, majd az osztályozó értekezleten a tantestület tagjaival ismerteti.

Tanulók jutalmazásának elvei és formái

A tanulók jutalmazásánál az elért tanulmányi eredményekre, a közösség érdekében kifejtett tevékenységeire, magatartásra, szorgalomra, az iskola hírnevét öregbítő teljesítményre kell figyelemmel lenni. A tanulói közösségek, illetve az egyes tanulók magatartásában, szorgalmában, tanulmányi vagy egyéb irányú munkájában elért kiemelkedő eredmények jutalmazása igen fontos pedagógiai eszköz.

Az egyes tanulók jutalmazásának lehetőségei

Az osztályfőnök, a szaktanár a tanulót példaként állítja az osztályközösség elé, és dicséretét indoklással a szülőknek is tudomására hozza.

Az igazgató tanulmányi, szakmai és sportrendezvényeken, kulturális rendezvényeken való eredményes szereplés, az iskola hírnevét növelő teljesítmény esetén a tanulót dicséretben részesíti, a dicséretet az iskola közössége előtt nyilvánosan ismerteti, illetve a szülőket írásban értesíti.

Az iskolai közösség érdekében folyamatosan végzett, igen jelentős, a kötelességén túlmenő tevékenységéért a nevelőtestület dicséretben részesíti a tanulót, a tanév végén oklevéllel, könyvvvel jutalmazza. Tárgyjutalomként könyvet adunk annak a tanulónak, aki az év végi osztályzata alapján kitűnő eredményt ért el.

Hosszabb időn keresztül kiválóan tanuló, példás magatartású és szorgalmú tanulót a középiskolai tanulmányok befejezésekor az Öregdiákok Baráti Köre díjazza. A legkiválóbb végzős diáknak Medvegy Antal-díjat adományoz a Tinódi Gimnáziumért Alapítvány.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, valamely cél érdekében közösen kifejtett erőfeszítést, a példamutatóan egységes helytállást tanúsító közösséget (osztályt, diákköri vagy más csoportot) a Tinódi Gimnáziumért Alapítvány támogatásával csoportos jutalomban (kirándulás, színház-, mozilátogatás) lehet részesíteni.

A tanulókat jutalmazásra a nevelőtestület bármely tagja, a DÖK és a szülői munkaközösség is előterjesztheti.

A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

Iskolánk nevelőtestülete a törvényi előírásokon túl az alábbi alapelveket tekinti irányadónak a nevelő-oktató munka során:

Gyermekközpontúság elve

- Minden pedagógiai tevékenységünk középpontjában a gyermek áll.
- Figyelembe vesszük a tanulók életkori sajátosságait, egyéni szükségleteit és fejlődési ütemét.

Esélyegyenlőség és méltányosság elve

- Biztosítjuk, hogy minden tanuló képességei kibontakoztatásához egyenlő esélyt kapjon, szociális háttérétől, nemétől, származásától függetlenül.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű tanulók támogatására.

Élménypedagógia és motiváció elve

- A tanulási folyamatban törekszünk a tananyag érdekessé, élményszerűvé tételére.
- Fontosnak tartjuk a sikerélmény biztosítását minden tanuló számára.

Közösségi nevelés elve

- Nevelő-oktató munkánk célja a tanulók közösségi érzésének, együttműködési készségének erősítése.
- Az iskola közösségi programjai a szolidaritást, egymás tiszteletét és a demokratikus értékeket közvetítik.

Egészséges életmódra nevelés elve

- A mindennapos testmozgás, a helyes táplálkozás és a mentális egészség megőrzése része az iskolai nevelésnek.
- Fontosnak tartjuk a tanulók egészségtudatos szokásainak kialakítását.

Digitális kompetencia és modern pedagógia elve

- Tudatosan alkalmazzuk az IKT-eszközöket, digitális tananyagokat.
- A tanulókat a biztonságos és felelős online jelenletre neveljük.

Értékközvetítés és hagyományápolás elve

- Megőrizzük és továbbadjuk a nemzeti kultúra értékeit, hagyományait.
- Nyitottak vagyunk más népek kultúrájának megismerésére és tiszteletére is.

Partnerség elve

- A nevelő-oktató munka eredményességét a szülőkkel és a helyi közösséggel való együttműködés biztosítja.
- A nevelőtestület fontosnak tartja a folyamatos párbeszédet és a kölcsönös bizalmat.

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Idegen nyelvek emelt szintű tanulásához választási lehetőséget, kiscsoportos foglalkozást kínálunk. Angol és német nyelvből is indul emelt óraszámú csoport. Akkor, ha van előképzettség, és szükséges, felmérő dolgozat segítségével bontjuk az osztályt kezdő és haladó csoportra.

A matematika tantárgy esetén előzetes jelentkezés és felvételi vizsga alapján indul emelt óraszámú csoport.

A történelem és a matematika tantárgyakat csoportbontásban tanítjuk, melyet az indokol, hogy tanulóink többsége közgazdasági, ill. mérnöki pályákon kíván továbbtanulni.

Informatikából, ill. digitális kultúra tantárgyból a tudásszint felmérése után bontjuk két csoportra az osztályt.

Testnevelésből a nemek arányát figyelembe véve fiú-lány csoportra bontjuk az osztályt. 10 főnél kisebb csoportlétszám esetén évfolyamszinten racionálisan alakítjuk ki a csoportokat.

Az Nkt. 27. § (11) bekezdése értelmében egyéni elbírálás alapján lehetővé tesszük, hogy a tanuló a heti öt testnevelés órából kettőt iskolai sportkörben való sportolással vagy versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sport-szerződés alapján sportoló tanuló a tanévre érvényes versenyengedély és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel töltsön.

Az egyesületi igazolással rendelkező tanulók kiválása miatt az alacsony létszámú testnevelési sportcsoportok heti egy vagy két órában összevonhatók a testnevelés munkaközösség döntése alapján az iskola vezetőségével egyeztetve.

A fakultációs csoportokat, érettségire felkészítő tanórai foglalkozásokat évfolyamszinten szervezzük.

Tehetséggondozó, hátránykompenzáló, felzárkóztató és egyéni foglalkozásokat, szakköröket a felmerülő igények és a törvény által biztosított lehetőségek szerint indítunk.

A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók általános fizikai állapotának mérésére a hungaro fitt fitsségi tesztet alkalmazzuk, amely a tanulók alapmotoros képességeinek – gyorsaság, erő, állóképesség – mérésére szolgál. A módszer elemei: Cooper-teszt, helyből távolugrás, tömött labdalökés, tömött labdadobás hátra, fekvőtámaszban karhajlítás, hanyattfekvésből felülés és hasonfekvésből törzsemelés.

A tanulók általános motoros képességeinek mérése sportági mozgásformákkal, illetve speciális sportági képességek mérésével történik. A módszer tartalmazza a tanulók életkorának és az iskola pedagógiai programjának megfelelő sportági mozgásformák teljesítményre történő mérését is. A teljesítmény mérése a következő sportági mozgásformákban történik: 60 és 800 méteres síkfutás, magasugrás, távolugrás, súlylökés, gerelyhajítás, úszás, Cooper-teszt, kötélmászás.

Pszicho-motoros képességek mérése. Olyan speciális, az életkornak és a pedagógiai programnak megfelelő összetett mozgássorozatok bemutatása, amely alkalmas a tanulók koordinációs képességeinek, mozgásügyességének és mozgásismeretének felmérésére. Tartalma: talajgyakorlat, szekrényugrás, korlát- és gyűrűgyakorlat a fiúknál; talajgyakorlat, szekrényugrás, felemáskorlát és gerendagyakorlat a lányoknál; ezen szerek összefüggő gyakorlatainak vagy elemkapcsolatainak bemutatása a koordináltság, mozgásügyesség, téri tájékozódó képesség mérésére. Tartalmaz olyan labdás – kosárlabda, kézilabda, röplabda, labdarúgás – összetett feladatokat, amelyben

megtalálhatóak az adott sportág alapmozgás ismeretei és a sportjáték végrehajtásához szükséges koordinációs képességek, azaz a tanuló mozgás közben hogyan alkalmazkodik a változó irányból és változó erővel érkező labdához, alkalmazkodás a társakhoz és a védő játékoshoz, a tanult technikai elemeket hogyan hajtja végre változó körülmények között, a legmegfelelőbb megoldás kiválasztása a változó körülmények között – döntés kényszer.

Az egészségnevelés

Az egészség testi, lelki, társadalmi jó közérzet, fontos eszköz életcéljaink megvalósítása során. Az egészség pozitív fogalom, amely a társadalmi, közösségi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi-lelki képességeket hangsúlyozza.

Kiteljesedésére az alábbi négy feltétel teljesülése adja a legnagyobb esélyt:

- ha az egyén társadalmilag integrálódik (családhoz, iskolai, munkahelyi és más közösségekhez tartozik)
- ha a változó terheléshez alkalmazkodni tud
- ha individuális önállóságát megőrzi
- ha megteremti az összhangot a biogenetikai, a fizikai, a lelki és a társadalmi lehetőségei közt

Az egészség meghatározó tényezői:

- anatómiai, élettani, genetikai adottságok (ezek az egyed egészségének biológiai meghatározottságai)
- környezeti hatások (föld, víz, levegő, fény, táplálkozás, betegség okozó lények, stb.)
- egészségügyi ismeretek
- életmód, szokásrendszer, életvitel
- betegségmegelőző tudatos tevékenységformák
- egészségügyi gyógyító tevékenység, a betegellátás rendszere

A korszerű egészségnevelés egészség- és cselekvésorientált tevékenység, melyet az alábbi címszavakban foglalunk össze:

- a prevenció
 - az egészséges táplálkozás (a táplálék összetétele, mennyisége, elosztása, a modern konyhatechnológiai eljárások ismerete, alkalmazása)
 - az aktív szabadidő eltöltés (a napirend kialakítása, a munka-pihenés helyes aránya)
 - a mindennapos testmozgás, a személyi higiéné
 - a lelki egyensúly megteremtése
 - az egészséges és biztonságos környezet kialakítása
 - az egészségkárosító magatartásformák elkerülése

- a járványügyi és élelmiszerbiztonság megvalósítása
- hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás (alkalmi jelleggel megszervezett iskolai felvilágosító előadások)
- rizikócsoporthoz megközelítés (a konkrét veszélyhez kapcsolódó életmód változtató programok)
- érzelmi intelligenciát, társas kompetenciákat, alkalmazkodást fokozó beavatkozások (serdülőkori készségfejlesztő vagy önismereti csoportfoglalkozások)
- kortárshatások az egészségfejlesztésben (kiképzett kortárssegítők közvetítésével)
- közösségi alapú komplex egészségfejlesztés

A diabéteszes tanulókkal kapcsolatos iskolai teendők szabályozása

- Az intézmény a 18 évnél fiatalabb 1-es típusú diabétesszel élő gyermek, tanuló részére abban az időtartamban, amikor felügyelete alatt áll, az 1-es típusú diabétesszel élő gyermek, tanuló szülőjének, más törvényes képviselőjének kérelmére, a gyermekkori diabétesz gondozásával foglalkozó egészségügyi intézmények szakmai iránymutatása alapján a speciális ellátást biztosítja.
- A szülőnek kell gondoskodnia a cukorszint méréséről, az inzulin beadásáról és a gyermek megfelelő állapotának fenntartásáról. Mivel a pedagógusok nem rendelkeznek egészségügyi végzettséggel, nem kötelezhetők egészségügyi tevékenység körébe tartozó műveletek végzésére.
- Az intézmény a vércukorszint szükség szerinti mérését, valamint szükség esetén orvos értesítését olyan pedagógus vagy legalább érettségi végzettséggel rendelkező foglalkoztatott személy útján biztosítja, aki az intézmény által szervezett, a feladat ellátásához kapcsolódó ismeretekről szóló szakmai továbbképzésen részt vett, és aki a speciális ellátásban való részvételt vállalja, és/vagy iskolaorvos vagy iskolavédőnő útján a tanítási idő alatt biztosítja.
- A szülő vagy más törvényes képviselő az ellátáshoz szükséges kérelmét az Eütv. 15. § (5) bekezdésével összhangban megtett formában nyújtja be.
- A tanuló gondviselőjétől a rendszeres kapcsolattartáson túl szülői nyilatkozatot kérünk a tanuló egészségügyi állapotáról, krónikus betegségeinek aktuális tényéről.
- Az intézményben kijelölésre került az a megfelelő képzéssel és szaktudással rendelkező pedagógus, aki segítségül hívható a tanuló ellátására.
- Biztosítjuk a diabéteszes tanuló betegségével kapcsolatos egyéni igényét, pl. tanóra alatti étkezés, mosdóhasználat, vércukorszintmérés, szükség esetén inzulinbeadás.
- Kiemelt figyelmet fordítunk a testnevelés órák előtti és alatti pedagógusi teendőkre, hiszen a testmozgás csökkenti a vércukorszintet, a megerőltető sport viszont emelheti a vércukorértéket, ami akut anyagcsere-felborulást eredményezhet.
- A diabéteszes tanuló rosszulléte esetén a szaktanár értesíti az osztályfőnököt vagy az iskolatitkárt, aki szükség esetén szakember (védőnő, iskolaorvos) segítségét kéri. A szülőt is értesítjük a rosszullétről. A segítségnyújtás részai kompetens, eszméleténél lévő tanuló esetében:

vércukorszintmérés, a hypoglikémia (alacsony vércukorszint) ellátása, a magas vércukorszint tüneteinek megállapítása, ellátása. Eszméletlen állapotban talált tanuló esetében mentőt kell hívni.

- ☐ A tanári szobában kifüggesztjük a legfontosabb tudnivalókat, hogy mindenki tisztában legyen, mi a teendő alacsony vércukorszint, ill. magas vércukorszint esetén.
- ☐ Az intézmény valamennyi tanulója részére rendszeres tájékoztatást nyújtunk a diabétesszel élők speciális igényeire vonatkozóan az osztályfőnöki órák tananyagában. Kiemelt szerepet a kap a preventív szemlélet kialakítása orvosok, egészségügyi dolgozók, civil szervezetek bevonásával.
- ☐ Az oktatótestület tagjai is rendszeres tájékoztatást kapnak az iskolában tanuló diabéteszes tanulókról.
- ☐ Az iskolai védőnővel, iskolaorvossal szoros kapcsolatot tartunk ezen tanulók vonatkozásában.
- ☐ Az intézmény rendelkezik a vércukorszintméréshez szükséges eszközökkel az orvosi szobában. A védőnő minden tanév elején elkészíti az eszközlistát a szükséges eszközökről, folyamatosan ellenőrzi és felülvizsgálja az eszközök működőképességét és az egyszer használatos anyagokat.
- ☐ Biztosítjuk a speciális étkeztetéshez szükséges hűtési, adagolási, melegítési feltételeket (mikrohullámú sütő, hűtőszekrény) a tanári konyhában, a speciális étkezéshez kapcsolódó időzí-tési feltételeket, a tanuló étkezhet a neki szükséges időpontban.

A környezeti nevelés

Célunk az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészének) mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt.

Pedagógiai célok:

- ☐ a fent megfogalmazott cél eléréséhez szükséges érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- ☐ az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- ☐ rendszerszemléletre nevelés
- ☐ holisztikus és globális szemléletmód kialakítása
- ☐ a szerves kultúra megvalósítása a környezeti nevelésben
- ☐ fenntarthatóságra nevelés
- ☐ a környezetetika hatékony fejlesztése
- ☐ érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- ☐ tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- ☐ tolerancia és segítő életmód kialakítása

- ☐ a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulásának segítése
- ☐ az állampolgári – egyéb közösségi – felelősség felébresztése
- ☐ az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- ☐ az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése
- ☐ a helyzetfelismerés, az ok-okozati összefüggések felismerési képességének kialakítása, fejlesztése
- ☐ problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség fejlesztése
- ☐ globális összefüggések megértése iránti igény felkeltése

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Biztosítjuk az intézményen belül a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Az intézmény szolgáltatásaihoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl célul tűzi ki az esélyteremtést, támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében az intézmény minden tevékenysége során:

- ☐ a beiratkozásnál, felvételnél
- ☐ tanításban, ismeretközvetítésben
- ☐ a gyerekek egyéni fejlesztésében
- ☐ az értékelés gyakorlatában
- ☐ tanulói előmenetelben
- ☐ a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában
- ☐ a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében
- ☐ a továbbtanulásban, pályaaorientációban
- ☐ a humán erőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében
- ☐ a partnerség-építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel.

Az intézmény nyújtotta bármely oktatási szolgáltatáshoz (pl. emelt szintű oktatás, tanórán kívüli foglalkozások, egyéb programok), vagy az intézményben biztosított oktatási feltételekhez (pl. szaktanterem, informatikai eszközök, tanítást vagy egyéni tanulást segítő egyéb eszközök) biztosított az egyenlő hozzáférés hátrányos helyzetű tanulók részére. Az intézmény segíti a számukra kínált támogatások elérését, igénybevételét.

A tantestület minden tagja felelős azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést,

a befogadó és toleráns légkört, és megragadjon minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteit bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyen.

A tantárgyak tanterve

Az egyes tantárgyak cél-, tananyag- és követelményrendszerét a CD-melléklet tartalmazza, illetve iskolánk honlapján (<http://gimnazium.sarvaritinodi.hu>) hozzáférhető.

Véleményezési, egyetértési, jóváhagyási záradék

A VMSZC Sárvári Tinódi Gimnázium módosított PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁT a **diákönkormányzat** a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 120. § (4) bekezdése alapján véleményezte.

Sárvár, 2021. szeptember 10.

.....
Király Panka
diákönkormányzat elnöke

A VMSZC Sárvári Tinódi Gimnázium módosított PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁT a **szülői munkaközösség** a nemzeti köznevelésről szóló CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.) 73. § (1) bekezdése alapján véleményezte.

Sárvár, 2021. szeptember 20.

.....
Szabóné Simon Andrea
a szülői közösség elnöke

A VMSZC Sárvári Tinódi Gimnázium módosított PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁT a **nevelőtestület** a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. tv. 26. § (1) bekezdése alapján elfogadta.

Sárvár, 2021. szeptember 20.

.....
Némethné Rádl Krisztina
igazgató
a nevelőtestület képviselőjeként

A VMSZC Sárvári Tinódi Gimnázium módosított PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁT a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. tv. 26. § (1) bekezdése alapján jóváhagyom.

Sárvár, 2021. október 1.

.....
Rettegi Attila
főigazgató

Véleményezési, egyetértési, jóváhagyási záradék

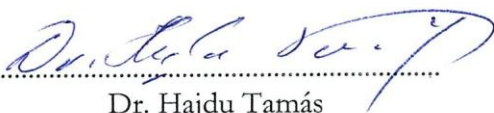
A Vas Vármegyei SZC Sárvári Tinódi Gimnázium módosított PEDAGÓGIAI PROGRAM-JÁT a **diákönkormányzat** a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 120. § (4) bekezdése alapján véleményezte.

Sárvár, 2025. augusztus 28.

Molnár Noémi
diákönkormányzat elnöke

A Vas Vármegyei SZC Sárvári Tinódi Gimnázium módosított PEDAGÓGIAI PROGRAM-JÁT a **szülői munkaközösség** a nemzeti köznevelésről szóló CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.) 73. § (1) bekezdése alapján véleményezte.

Sárvár, 2025. augusztus 28.

Dr. Hajdu Tamás
a szülői közösség elnöke

A Vas Vármegyei SZC Sárvári Tinódi Gimnázium módosított PEDAGÓGIAI PROGRAM-JÁT a **nevelőtestület** a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. tv. 26. § (1) bekezdése alapján elfogadta.

Sárvár, 2025. augusztus 28.

Némethné Rádl Krisztina
igazgató
a nevelőtestület képviselőjében

A Vas Vármegyei SZC Sárvári Tinódi Gimnázium módosított PEDAGÓGIAI PROGRAM-JÁT a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. tv. 26. § (1) bekezdése alapján jóváhagyom.

Sárvár, 2025. szeptember 1.

Rettegi Attila
főigazgató